

Pracownia SPATIUM Monika Jabłońska
ul. Nasienna 19, 10-816 Olsztyn, tel. 609-789-098

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA - ARCHITEKTURA I REWITALIZACJA
KRAJOBRAZU - PLANOWANIE PRZESTRZENNE I URBANISTYKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NAD JEZIOREM DŁUGIM W OLSZTYNIE

AUTORZY OPRACOWANIA:

MGR INŻ. MONIKA JABŁOŃSKA

MGR INŻ. PAWEŁ JABŁOŃSKI

OLSZTYN – LISTOPAD 2015 r.

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ OPISOWA

WSTĘP.....	4
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	
1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY.....	4
1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY	5
1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU	
1.3.1. STRUKTURA PROJEKTU PLANU.....	5
1.3.2. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU.....	6
1.3.3. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU.....	6
1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	16
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	17
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	17
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	
5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	18
5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU.....	28
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	29
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	29
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU.....	32
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO.....	37

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	46
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	47
12. PODSUMOWANIE.....	47
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	48

CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZAŁĄCZNIK W SKALI 1:1000 PN. „RYSUNEK DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NAD JEZIOREM DŁUGIM W OLSZTYNIE”.

WSTĘP

Rada Miasta Olsztyna na podstawie art. 14 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2015 poz.199 ze zm.), na wniosek Prezydenta Olsztyna, Uchwałą Nr VIII/83/15 z dnia 29 kwietnia 2015r. przystąpiła do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie.

Zgodnie z art. 17 pkt 4 przytoczonej ustawy prezydent miasta po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, sporządza projekt planu (...) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w ustawie o z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2013 poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z art. 46 pkt 1 w/w ustawy projekt planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W myśl art. 51 ust. 1 cytowanej ustawy organ opracowujący projekt planu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – znak WOOS.411.60.205.MT z dnia 01 czerwca 2015 r. oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie – znak ZNS.4082.31.2015.EW z dnia 15 czerwca 2015 r.

Podstawę merytoryczną opracowania prognozy stanowią:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie.
- *Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie* sporządzone przez Panią mgr Łucję Krupińską w czerwcu/lipcu 2015 r.
- Akty i przepisy prawa związane z ochroną środowiska i przyrody.
- Bieszczad S., Sobota J. pod red. „Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-rolniczego”, Wyd. Akademia Rolnicza we Wrocławiu, Wrocław 1999 r.
- Engel Z. „Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001 r.
- Maciak F. „Ochrona i rekultywacja środowiska”, Wyd. SGGW, Warszawa 1999 r.
- Konecka-Betley K., Czępińska-Kamińska D., Janowska E. „Systematyka i kartografia gleb”, Wyd. SGGW, Warszawa 1999 r.
- Juda-Rezler K. „Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko”, Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2000 r.
- Wysocki C., Sikorski P. „Fitosocjologia stosowana”, Wyd. SGGW, Warszawa 2002r.
- Seneta W., Dolatowski J. „Dendrologia”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008 r.
- Mayer J., Schwegler H., „Wielki atlas drzew i krzewów”, Wyd. Delta, Warszawa.
- Pott E., „Ptaki”, Wyd. Delta, Warszawa.
- Herczek A., Gorczyca J., „Płazy i gady Polski”, Wyd. Kubajak, Krzeszowice 2004 r.
- red. Kiryrow J., „Tereny zieleni jako przedmiot planowania miejscowego”, Wyd. SGGW, Warszawa 2005 r.
- Borowski J., Ile warto są drzewa w mieście, Architektura krajobrazu, 2010r.
- K. Lossow i in. Jeziora Olsztyna. Stan troficzny zagrożenia, Olsztyn 2005r.
- Nowakowski, Dulisz, Lewandowski „Ptaki Olsztyna”; ElSet Olsztyn 2006r.
- Gawrońska H., Lossow K., Grochowska J.; Rekultywacja jeziora Długiego w Olsztynie, Olsztyn 2005r.

Niniejsza prognoza wpływu ustaleń projektu planu na środowisko składa się z następujących części:

- opisowej zawierającej oceny hipotetyczne, oparte na zasadach logicznego wnioskowania, w tym opis poszczególnych elementów środowiska, ocenę ich stanu i wrażliwości, informacje o aktualnym zagospodarowaniu terenu i ustaleniach projektu zmiany planu, pełniącą funkcję informacyjną w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane.
- kartograficznej stanowiącej integralną część niniejszego opracowania, na którą składa się rysunek w skali 1:1000 stanowiący załącznik.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Prognoza sporządzana była etapowo i polegała na ocenie poszczególnych, kolejno powstających wariantów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i wprowadzaniu do nich możliwych poprawek.

1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja możliwych wpływów na komponenty środowiska danego obszaru i zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu oraz współpraca z autorem ustaleń planu w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń planu. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwej działalności człowieka na środowisko przyrodnicze w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji zawartych w planie.

Każda prognoza wpływu ustaleń planu na środowisko zawiera oceny hipotetyczne, oparte bardziej na prawdopodobieństwie i zasadach logicznego myślenia niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak odpowiednich rozwiązań. Na etapie projektu planu sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć.

Celem niniejszego opracowania jest ocena projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienia przewidywanych przekształceń środowiska oraz warunków życia ludzi w wyniku realizacji planu.

1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU

1.3.1. STRUKTURA PROJEKTU PLANU

Ustalenia projektu planu zostały sformułowane w czterech rozdziałach, z czego w niniejszym opracowaniu omówiono trzy pierwsze; ostatni, czwarty zawiera przepisy końcowe, które nie odnoszą się do możliwych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko. Kolejnymi opisanymi rozdziałami dokumentu są:

- Rozdział I – Przepisy porządkowe, zawierający:
 - przedmiot ustaleń planu,
 - definicje ważniejszych pojęć użytych w treści uchwały,

- Rozdział II – Ustalenie ogólne planu, zawierający:
 - symbole i opis podstawowego przeznaczenia terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi
 - opis zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
 - opis zasad kształtowania przestrzeni publicznych,
 - opis zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - opis zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
 - opis zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu,
 - opis granic i sposobów zagospodarowania terenów i obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych,
 - opis zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości,
 - opis szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
 - opis zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - opis zasad tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,
 - opis zasad zadania dla realizacji celów publicznych,
- Rozdział 3 – Ustalenia szczegółowe planu, zawierający:
 - karty ustaleń szczegółowych dla wyznaczonych terenów oznaczonych poszczególnymi symbolami,
- Rozdział 4 – Postanowienia końcowe.

1.3.2. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU

Podstawowym celem projektu planu jest stworzenie prawnych i przestrzennych warunków dla realizacji programów inwestycyjnych na terenie położonym w mieście Olsztynie, a także zapewnienie ochrony cennych zasobów przyrodniczych i kulturowych obszaru.

1.3.3. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU

Podstawowym elementem ustaleń projektu planu jest określenie przeznaczenia terenu i warunków jego zagospodarowania wynikających z potrzeb ochrony zasobów środowiska w kontekście rozwoju określonych w projekcie planu funkcji oraz przyrodniczych terenu.

W granicach obszaru objętego niniejszą prognozą wyznaczono następujące jednostki funkcjonalno – przestrzenne przeznaczone pod:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej:
 - a) MN – jednorodzinnej,
 - b) MW – wielorodzinnej,
 - c) MWU – wielorodzinnej z usługami,
- 2) tereny zabudowy usługowej:
 - a) U – teren usług
 - b) UO – usługi oświaty i wychowania,
 - c) UZ – usługi zdrowia,
 - d) Ukr – teren kultu religijnego,
- 3) tereny zieleni:
 - a) ZU – tereny zieleni urządzonej,
 - b) ZI – tereny zieleni izolacyjnej,
 - c) ZNN – teren zieleni nieurządzonej,
 - d) WS – tereny wód powierzchniowych,
- 4) tereny infrastruktury technicznej:
 - a) IT – teren zabudowy i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej,
 - b) E – tereny elektroenergetyki,
 - c) G – tereny gazownictwa,
 - d) W – teren wodociągów,
 - e) K – teren kanalizacji,

5) tereny komunikacji:

- a) KDG – tereny dróg publicznych klasy głównej,
- b) KDZ – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej,
- c) KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,
- d) KDPp – tereny ciągów pieszych,
- e) KDW – tereny dróg wewnętrznych,
- f) KS – teren obsługi komunikacji samochodowej,

6) TZk – tereny zamknięte – kolejowe.

W granicach wydzielonych terenów elementarnych wyznacza się określa się przeznaczenie podstawowe i/lub dopuszczalne terenu, które zdefiniowane następująco:

- przeznaczenie podstawowe – oznacza takie przeznaczenie funkcjonalne, które jest przeważające na danym terenie, zarówno w zakresie wykorzystania powierzchni jak i kubatury,
- przeznaczenie dopuszczalne - oznacza przeznaczenie różne niż podstawowe, które może współistnieć z funkcją podstawową w sposób nie powodujący konfliktów lub występuje zamiennie,

W granicach obszaru objętego projektem planu w celu ochrony wartości przyrodniczo – krajobrazowych wprowadzono ważne zasady zagospodarowania polegające m.in. na:

- Określeniu sposobów zagospodarowania i ochrony terenów zieleni urządzonej i wód stojących, oznaczonych w rysunku planu symbolami ZP, ZI oraz WS, a w szczególności zakazu zabudowy tych terenów.
- Ustaleniu zasad lokalizacji reklam.
- Zakazie stosowania ogrodzeń pełnych na styku zabudowy z przestrzenią publiczną, z terenami zieleni ZP, ZI, ZNN oraz w granicach tych terenów.
- Zakazie lokalizowania tymczasowych obiektów budowlanych, w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, za wyjątkiem zaplecza budowy oraz zakazie tymczasowego zagospodarowania i urządzania terenów na terenach przestrzeni publicznych.
- Nakazie, aby wszelkie elementy kształtujące przestrzeń publiczną, w tym nawierzchnie, obiekty małej architektury i inne elementy wyposażenia należy wykonać z materiałów o wysokim standardzie jakościowym i technologicznym, mających stanowić o atrakcyjności i reprezentacyjnym charakterze tych przestrzeni.
- Zakazie lokalizacji elementów instalacji i urządzeń technicznych mogących pogorszyć estetyczny wygląd elewacji budynków. W przypadku, kiedy umieszczenie tego typu urządzeń jest konieczne dopuszczenie ich realizacji pod warunkiem zastosowania np. ażurowych osłon architektonicznych, których nie wlicza się do wysokości zabudowy.
- Określeniu zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- Nakazie odprowadzania ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej z terenów przeznaczonych do zainwestowania zabudową przeznaczoną na pobyt ludzi. Ścieki z usług gastronomicznych, stacji paliw przed odprowadzeniem do miejskiej kanalizacji sanitarnej, należy poddać podczyszczeniu w separatorze tłuszczu.
- Nakazie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z istniejących i projektowanych powierzchni szczelnych ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji.
- Nakazie zaopatrzenia w wodę istniejącej i projektowanej zabudowy z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych.
- Nakazie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z utwardzonych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej z uwzględnieniem ustaleń zawartych w § 11 projektu planu; zaleca się

miejscowe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z pozostałych powierzchni, przy czym należy dążyć do ograniczenia powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni.

- Ustaleniu dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów zainwestowanych odpowiednio do obowiązujących rozporządzeń wykonawczych do ustawy prawo ochrony środowiska:
 - o dla terenów UO – jak dla terenów przeznaczonych pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny domów opieki społecznej;
 - o dla terenów MN – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - o dla terenów MW, MWU – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami,
 - o dla terenów WS, ZP – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
- Nakazie zachowania w maksymalnym stopniu wartościowej, istniejącej zieleni wysokiej; dopuszczeniu przesadzania lub wycinki istniejącego drzewostanu wyłącznie w uzasadnionych przypadkach; teren wokół drzew należy zagospodarować w sposób zapewniający naturalną vegetację; przy nowych nasadzeniach należy zachować gatunki charakterystyczne dla terenu.
- Nakazie zachowania zieleni wysokiej porastającej przybrzeżny pas jezior, z wyjątkiem zieleni kolidującej z funkcjonowaniem i zagospodarowaniem terenów turystycznych i rekreacyjnych.
- Nakazie ochrony w stanie naturalnym, jako szczególnie ważne dla środowiska przyrodniczego, strefy litoralne jezior porośnięte roślinnością szuwarową oraz skarpy nadjeziorne wraz z zielenią, która pełni funkcję glebochronną oraz wspomagającą stateczność zbocza.
- Nakazie zaopatrzenia w ciepło w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego; dopuszczeniu rozwiązań indywidualnych pod warunkiem stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji szkodliwych do powietrza oraz stosowania do ich spalania urządzeń charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności, a także rozwiązania wykorzystujące energię elektryczną lub odnawialne źródła energii.
- Zakazie wykonywania prac ziemnych, które mogą skutkować przemieszczaniem się mas ziemnych do wód jeziora.
- Zakazie prowadzenia działalności związanej z unieszkodliwianiem odpadów, w tym składowisk odpadów.
- Wyznaczeniu nieprzekraczalnych linii zabudowy na rysunku projektu planu, zgodnie z którymi należy realizować nowe budynki oraz rozbudowy budynków istniejących.
- Nakazie zabezpieczenia minimalnej liczby miejsc postojowych zlokalizowanych w granicach terenu, w tym w wielostanowiskowych garażach lub parkingach otwartych i wbudowanych w zabudowę zgodnie ze wskaźnikami dla poszczególnych funkcji.
- Nakazie zabezpieczenia miejsc postojowych dla rowerów, w ilości minimum 10% liczby projektowanych miejsc postojowych dla samochodów, w tym zadane.
- Wprowadzeniu zapisu, że teren objęty projektem planu położony jest w zasięgu występowania jednego z głównych, wstępnie rozpoznanych zbiorników wód podziemnych w Polsce, oznaczonego jako GZWP nr 213 „Olsztyn”, w zasięgu którego stosuje się przepisy Prawa wodnego.
- Wprowadzeniu zapisów, że w granicach obszaru objętego projektem planu występuje pas technologiczny elektroenergetycznej linii napowietrznej

110 kV, dla którego obowiązują następujące ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

- o zakaz tworzenia hałd i nasypów,
- o zakaz nasadzeń zieleni wysokiej bezpośrednio pod istniejącą linią elektroenergetyczną wysokiego napięcia 110 kV i w odległości 8 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii elektroenergetycznych wysokich napięć zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ustaleniach dotyczących zasad obsługi w zakresie komunikacji określono, że powiązanie terenu objętego opracowaniem z zewnętrznym układem komunikacyjnym odbywa się ulicą Bałtycką poprzez istniejący układ dróg. W planie ustala się realizację ścieżek rowerowych na terenach wyznaczonych ulic, placów oraz ciągów pieszych skoordynowanych z systemem dróg rowerowych, określonym w Programie budowy dróg rowerowych w Olsztynie lub jego aktualizacji.

W granicach terenu objętego projektem planu wyznaczono tereny przestrzeni publicznych tj.: pasy drogowe dróg publicznych KDG, KDZ, KDD, dróg wewnętrznych KDW i przejść pieszych KDPP; tereny zieleni ZP, ZI, ZNN oraz tereny wód WS.

Na obszarze objętym projektem planu do zadań dla realizacji celów publicznych zaliczono:

- 1) Budowę i utrzymanie pomieszczeń szkół publicznych, przedszkola, domu opieki społecznej,
- 2) Opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- 3) Budowę i utrzymanie dróg publicznych na terenach KDG, KDZ, KDD, dróg rowerowych,
- 4) Utrzymanie linii kolejowej,
- 5) Budowę zewnętrznych sieci i urządzeń technicznego uzbrojenia terenu w zakresie zaopatrzenia w wodę i energię oraz odprowadzania ścieków i wód opadowych, o których mowa w §13 projektu planu.

1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych.

Celem Planu województwa jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, który ma zasadnicze znaczenie dla prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony. W praktyce oznacza to:

- określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju (społecznych, gospodarczych i środowiskowych), w tym zróżnicowanych cech przestrzeni regionu, aby mogły one służyć realizacji programów i projektów rozwojowych na wszystkich poziomach planowania: krajowym, wojewódzkim i lokalnym,
- rozmieszczenie w przestrzeni celów i działań ustalonych w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025”,
- wskazanie zasadniczych ram dla rozwoju przestrzennego gmin w kontekście krajowym, regionalnym oraz międzygminnym.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa przyjmuje się główny kierunek dla realizacji polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do ładu przestrzennego: Przywrócenie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i jednocześnie strategiczny składnik zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa rekomenduje się następujące zasady i działania w kształtowaniu ładu przestrzennego:

- a) Uwzględnianie problematyki przywrócenia i kształtowania ładu przestrzennego jako priorytetu w samorządowych dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych.
- b) Określenie w dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych, działań w zakresie kształtowania ładu przestrzennego oraz warunków realizacji tych działań.
- c) Przyjęcie, że każda działalność zmieniająca przestrzeń powinna być warunkowana pozytywnym jej wpływem na ład przestrzenny lub co najmniej nie powinna zagrażać łaadowi przestrzennemu i łaadowi ekologicznemu.

Analizowany projekt planu miejscowego wpisuje się w następujące ustalenia, działania i zasady dla realizacji ładu przestrzennego:

1. Dążenie do uporządkowania różnych elementów i funkcji przestrzeni oraz harmonii między nimi, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju – tak w wymiarze planistycznym, jak i realizacyjnym, poprzez:
 - a) Rewitalizację zdegradowanej przestrzeni miejskiej, w tym szczególnie terenów śródmiejskich, terenów poprzemysłowych oraz powojсковych.
 - b) Prowadzenie kompleksowych działań estetyzujących przestrzeń miejską oraz podmiejską, w tym ochrona przed agresywnymi reklamami.
 - c) Całościowe kształtowanie nowych zespołów urbanistycznych, uwzględniające także ich spójność z systemami ekologicznymi.
 - d) Racjonalne wykorzystanie przestrzeni – preferowanie optymalnego jej zagospodarowania.
 - e) Dbałość o harmonijne komponowanie i wysoką jakość terenów przestrzeni publicznej.
 - f) Określanie rzeczywistych potrzeb terenowych pod budownictwo mieszkaniowe w dokumentach planistycznych. Dążenie do ograniczenia nieuzasadnionego przeznaczania terenów pod budownictwo mieszkaniowe, dostosowanie wielkości tych terenów do dynamiki demograficznej gminy.
 - g) Dostosowanie intensywności zagospodarowania rekreacyjnego do cech środowiska przyrodniczego i jego chłonności inwestycyjnej i turystycznej.
 - h) Dążenie do ustawicznego podnoszenia standardów przestrzennych i użytkowych zagospodarowania terenów rekreacyjnych.
 - i) Ochronę przed dysharmonijnym zainwestowaniem i zagospodarowaniem terenów, nie wprowadzanie w krajobrazie obcych, dominujących elementów technicznych (dominant), powodujących obniżenie jakości przestrzeni.
 - j) Dążenie do zwiększania pokrycia powierzchni województwa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, stanowiącymi podstawowe narzędzie kształtowania ładu w „grze o przestrzeń”. Ograniczanie zagospodarowania terenu, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, będących w znacznej części przyczyną powstawania chaosu przestrzennego.
 - k) Zachowanie i ochronę wyróżniających cech przestrzeni stanowiących o tożsamości miejsca, takich jak osie widokowe, naturalne dominanty, cechy rzeźby terenu, panoramy i widoki wieloplanowe.

Na podstawie klasyfikacji ośrodków osadniczych wg KPZK 2030 oraz cech ośrodków osadniczych uwzględniających potencjał miast: demograficzny, usługowy i gospodarczy, miasto Olsztyn w hierarchii sieci osadniczej w województwie warmińsko-mazurskim zostało wskazane jako ośrodek wojewódzki. Opracowanie planu miejscowego wpisuje się w działanie: *Dążenie do uzyskania wysokiej atrakcyjności przestrzeni miejskiej mającej wpływ na jakość życia mieszkańców.*

Obszar województwa warmińsko-mazurskiego należy do jednego z najbogatszych pod względem przyrodniczym regionów Polski, wyraźnie wyróżniającym się także w skali Europy. Efektywne i racjonalne korzystanie z dostępnych zasobów środowiska regionu stanowi kluczowy warunek rozwoju zrównoważonego, warunek konieczny dla dalszej poprawy jakości życia.

Analizowany projekt planu miejscowego wpisuje się w następujące ustalenia, działania i zasady w zakresie środowiska przyrodniczego i kulturowego:

- ochrona różnorodności biologicznej, uzasadniona koniecznością zachowania, wzmocnienia oraz odbudowy funkcji ekosystemów i usług ekosystemowych, mających zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania społeczeństwa,
- zrównoważone wykorzystanie zasobów,
- ochrona najcenniejszych zasobów środowiska kulturowego,
- uwzględnienie działań w zakresie zwiększania i ochrony bioróżnorodności w polityce przestrzennej i w dokumentach planistycznych,
- zachowanie, wzbogacanie i pielęgnację terenów zieleni w miastach, jako ostoji przyrody dużej różnorodności, istotnie poprawiających warunki zamieszkania,
- ochronę charakterystycznych cech wszystkich typów krajobrazu,
- ograniczenie możliwości wprowadzania obcych krajobrazowo oraz agresywnych elementów i form zagospodarowania przestrzennego,
- ochronę walorów widokowych szczególnych elementów krajobrazu, takich jak panoramy miast historycznych, dominanty architektoniczne i urbanistyczne, zespoły sakralne oraz parkowo-rezydencjonalne, punkty widokowe, uwzględniając także strefy wglądu na obszary o wysokich walorach krajobrazowych (...),
- ochronę przedpola ekspozycji istotnych elementów krajobrazu, np. poprzez ograniczanie wprowadzania zabudowy, reklam wielkoformatowych, ekranów dźwiękochłonnych, farm wiatrowych np.
- stosowanie zasady kontynuacji w zakresie „dobrego sąsiedztwa”, z utrzymaniem tradycji miejsca oraz wykluczeniem rozwiązań dysharmonijnych,
- uwzględnianie kontekstu krajobrazowego w warunkach ochrony zespołów zabytkowych o wyjątkowych i unikatowych walorach, wskazanych w części dotyczącej środowiska kulturowego,
- zintegrowane podejście do gospodarowania terenami podnoszące efektywność w tworzeniu zielonej infrastruktury,
- zachowanie, odtwarzanie i wzbogacanie miejskich systemów ekologicznych, w tym związanych z wodami powierzchniowymi,
- zwiększenie reżimów gospodarowania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, odpadowej, rolnictwa i leśnictwa, lokalizowania ferm hodowlanych oraz funkcjonowania zakładów produkcyjno-usługowych w szczególności na obszarach, na których brak jest izolacji poziomów użytkowych wód podziemnych od powierzchni,
- realizację systemów kanalizacji sanitarnej i budowę lub modernizację oczyszczalni zapewniających odpowiedni stopień oczyszczania ścieków. Wskazuje się na potrzebę takich rozwiązań wokół jezior jako niezbędny element zabezpieczenia ekosystemów wodnych przed degradacją,
- zwiększenie ochrony zlewniowej w ochronie wszystkich typów wód – w celu zatrzymania procesu eutrofizacji,
- rozważne realizowanie funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej na wodach powierzchniowych z uwzględnieniem chłonności i pojemności turystycznej,
- ustanawianie stref ochrony ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie,
- zmniejszanie emisji niskiej z palenisk domowych poprzez zamianę paliw węglowych na paliwa niskoemisyjne,
- rozbudowę zbiorowych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
- zachowanie bezpiecznych odległości pomiędzy urządzeniami będącymi źródłem promieniowania elektromagnetycznego a obiektami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi i zwierząt,
- zapobieganie ruchom masowym ziemi oraz zabezpieczenie osuwisk z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych,

Plan województwa warmińsko-mazurskiego realizowany będzie między innymi poprzez uwzględnianie jego ustaleń w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2011 – 2014 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2015 – 2018.

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ekologicznej Państwa w województwie warmińsko-mazurskim, określającym zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców.

Program składa się z 4 podstawowych części obejmujących:

1. ogólną charakterystykę województwa (rozdział 2),
2. ocenę stanu zasobów środowiska, jego zagrożeń oraz stanu infrastruktury ochrony środowiska (rozdział 3),
3. założenia i uwarunkowania realizacji *Programu* (rozdział 4),
4. cele i priorytety ekologiczne *Programu*, harmonogram, środki realizacji (rozdziały 5-7),
5. zasady monitoringu *Programu* (rozdział 8).

Celem strategicznym *Programu* (...) jest ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Głównymi wyznaczonymi priorytetami i kierunkami działań są:

I. Doskonalenie działań systemowych.

II. Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

III. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Analizowany projekt planu miejscowego wpisuje się w następujące założenia kierunkowe *Programu*:

Priorytet I. Doskonalenie działań systemowych:

Kierunek: Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym poprzez:

- Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko.
- Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie walorów przyrodniczych, jakości powietrza i wód oraz zagrożenia hałasem.

Priorytet II. Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych:

Kierunek: Ochrona przyrody i krajobrazu:

- Monitoring i uzupełnianie inwentaryzacji siedlisk i gatunków we wszystkich typach ekosystemów.
- Dokonywanie oceny aktualnych i potencjalnych zagrożeń dla zachowania różnorodności biologicznej.

Kierunek: Zapewnienie integralności przyrodniczej województwa:

- Zapewnienie ochrony i renaturalizacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe.

Kierunek: Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim:

- Zachowanie, powiększanie i pielęgnacja terenów zielonych w miastach, jako obszarów rekreacji i ostoji przyrodniczych,
- Wprowadzanie do zieleni miejskiej nasadzeń rodzimych gatunków drzew i krzewów przy stopniowej eliminacji gatunków obcych.

Kierunek: Ochrona zasobów wód podziemnych

- Identyfikacja i weryfikacja głównych obszarów zasilania wód podziemnych i odpowiednie ich zagospodarowanie.
- Ustanowienie obszarów ochrony słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie.

Kierunek: Ochrona powierzchni ziemi:

- Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych.
- Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom.

Priorytet III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunek: Poprawa jakości powietrza:

- Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii poprzez likwidację lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowę sieci ciepłowniczej, zamianę kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne, instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci

ciepłowniczych, prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych, zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków.

- Instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych.
- Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez: poprawę jakości dróg i organizacji ruchu kołowego.

Kierunek: Poprawa jakości wód:

- Rozbudowa sieci kanalizacyjnych.
- Osiąganie wymaganych prawem norm jakości ścieków oczyszczonych.
- Wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.

Kierunek: Dосonowanie systemu gospodarki odpadami:

- Realizacja zadań realizacja *Planu gospodarki odpadami dla województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016*.

Kierunek: Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych:

- Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy *Prawo ochrony środowiska*, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej.
- Ocena stanu akustycznego dróg i linii kolejowych, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne.
- Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTO OLSZTYN NA LATA 2011 – 2014 Z PERSPEKTYWA DO ROKU 2018.

Program ochrony środowiska jest opracowaniem kompleksowo przedstawiającym politykę ekologiczną miasta, będącym równocześnie aktualnym źródłem informacji o ekologicznych uwarunkowaniach, a także spisem konkretnych zadań i zaleceń dla organów miasta oraz wszystkich jednostek korzystających ze środowiska. Realizacja tych zadań przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców analizowanego obszaru.

Głównym celem *Programu* (...) jest przedstawienie polityki ekologicznej Olsztyna wraz z wynikającymi z niej celami, kierunkami działań i zadaniami. Naczelną zasadą przyjętą w przedmiotowym programie jest zasada zrównoważonego rozwoju w celu umożliwienia lepszego zagospodarowania istniejącego potencjału Olsztyna (zasobów środowiska, surowców naturalnych, obiektów, sprzętu, jak i ludzi oraz wiedzy).

W Programie wyznaczono 5 ekologicznych celów priorytetowych, których rozwiązanie ma się przyczynić do poprawy stanu środowiska.

Analizowany projekt planu wpisuje się w następujące cele określone w Programie:

- Planowanie przestrzeni Miasta Olsztyn zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem walorów przyrody ożywionej i nieożywionej.
- Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody
- Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego.
- Poprawa jakości komponentów środowiska przyrodniczego, przede wszystkim powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020.

Cel główny strategii „*Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy*” sygnalizuje konieczność nadrobienia dystansu, jaki dzieli Warmię i Mazury od innych regionów Europy, a cele operacyjne wszystkich priorytetów związane są ze stanem i jakością środowiska. Strategia zauważa, że środowisko przyrodnicze determinuje w wielu przypadkach zachowania przedsiębiorców, postawy społeczne, charakter i rodzaje relacji. Równocześnie działalność człowieka zawsze ma wpływ na środowisko przyrodnicze.

Strategia wskazuje, że problemy dotyczące gospodarki, zasobów ludzkich oraz infrastruktury i aspektów przestrzennych najbardziej widoczne są na obszarach wiejskich, które jednocześnie pozbawione są wielu atutów decydujących o możliwościach oddolnego pobudzania rozwoju.

Poprawa spójności wewnętrznej województwa warmińsko – mazurskiego oznacza wyrównywanie dysproporcji rozwojowych we wszystkich aspektach: ekonomicznym, przestrzennym i społecznym. Dotyczy to warunków rozwoju przedsiębiorczości i promocji, tworzenia nowoczesnej infrastruktury technicznej i warunków do zdobywania współczesnej wiedzy. Całość tych działań ukierunkowana będzie na powstawanie miejsc pracy i zmniejszenie bezrobocia oraz poprawę poziomu życia mieszkańców zarówno miast, jak i wsi.

Strategia rozwoju województwa warmińsko – mazurskiego w horyzoncie 2020 r. wskazuje trzy priorytety, które w szerokim rozumieniu obejmują całość zjawisk społeczno – gospodarczych włącznie z relacjami ze środowiskiem przyrodniczym:

- Priorytet 1 Konkurencyjna gospodarka. Cele operacyjne priorytetu *konkurencyjna gospodarka* przewidują wzrost konkurencyjności poprzez podnoszenie poziomu technologiczno-organizacyjnego oraz polepszanie jakości produktów i usług, w tym wspieranie transferu technologii i innowacji, poprawę i rozwój jakości produkcji i usług, rozwój odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie rozwoju leśnictwa i gospodarki leśnej, systemu produkcji żywności wysokiej jakości i potencjału turystycznego.
- Priorytet 2 Otwarte społeczeństwo. Cele operacyjne priorytetu *otwarte społeczeństwo* przewidują różnorodną i dostępną edukację ekologiczną, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, wzrost atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej oraz poprawę jakości i ochronę środowiska (utrzymanie dobrego stanu i jakości wód, poprawę jakości i ochronę powierzchni ziemi, poprawę jakości i ochronę powietrza oraz zachowanie walorów krajobrazowych).
- Priorytet 3 Nowoczesne sieci. Cele operacyjne priorytetu *nowoczesne sieci* przewidują rozwój komunikacji wodnej i rozwój zintegrowanego transportu publicznego w ośrodkach miejskich, rozwój sieci nośników energii, udział w tworzeniu ponadregionalnych powiązań sieciowych w zakresie kreowania wszechstronnego rozwoju obszarów leśno-pojeziernych i ponadregionalnych produktów turystycznych oraz rozwój monitoringu środowiska.

Przyjęcie projektu planu wpisuje się w oś priorytetową Otwarte społeczeństwo, gdzie wzrost aktywności społecznej będzie następował wskutek realizacji celu operacyjnego *poprawa jakości i ochrona środowiska – stosowanie zasady trwałego rozwoju wymaga ciągłego myślenia o środowisku przyrodniczym przez pryzmat przyszłych pokoleń*. W tym celu przewidziane są działania z zakresu ochrony: wód, powierzchni ziemi, powietrza oraz zachowania walorów krajobrazowych.

Projekt planu jest zgodny z założeniami osi priorytetowej Nowoczesne sieci, którego cel strategiczny Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych związany jest z realizacją poniższych zadań:

- A. zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności – konieczność realizacji tego celu wynika z niskiej dostępności komunikacyjnej, która ogranicza konkurencyjność regionu i jego możliwości rozwojowe. Dostępność komunikacyjna rozumiana jest w możliwie szerokim znaczeniu i obejmuje: połączenia drogowe, kolejowe, lotnicze i wodne, a także sieci teleinformatyczne oraz infrastrukturę związaną z przejściami granicznymi;
- B. dostosowana do potrzeb sieć nośników energii – cel ten wynika z konieczności rozbudowy i modernizacji sieci gazowej i energetycznej. Jego osiągnięcie wpłynie korzystnie na stan środowiska przyrodniczego oraz jakość życia w regionie;
- C. monitoring środowiska – ewentualne skutki negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko przyrodnicze mają często nieodwracalny charakter. Dlatego konieczne jest realizowanie celu, który pomoże osiągnąć lepszą wiedzę o środowisku i pozwoli zachować je w oczekiwanym stanie.

W ramach każdego celu strategicznego muszą być osiągnięte cele operacyjne, dzięki realizacji określonych działań. Projekt planu poprzez ustalone zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

kulturowego, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji wpisuje się w cele i założenia Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2011 – 2016.

Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2011-2016 stanowi realizację przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, jak również ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wojewódzki plan gospodarki odpadami jest zgodny z przepisami prawa krajowego i unijnego w zakresie gospodarki odpadami oraz z zapisami zawartymi w Krajowym planie gospodarki odpadami 2014 i służy realizacji zawartych w nim celów.

Wojewódzki plan gospodarki odpadami opracowany został w celu osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa, wdrażania hierarchii postępowania z odpadami oraz zasady bliskości, a także stworzenia w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

W *Planie* (...) zawarto m.in. kierunki działań, które służyć mają realizacji przyjętych celów, zadania przewidziane do realizacji w zakresie gospodarki odpadami wraz ze wskazaniem terminu ich wykonania, wykonawcy i źródeł finansowania. Ponadto w opracowaniu określono podział województwa na regiony gospodarki odpadami komunalnymi, wskazano regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje do zastępczej obsługi regionów.

Zgodnie z Kpgo 2014 jako główne cele w gospodarce odpadami w województwie warmińsko-mazurskim przyjmuje się:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB;
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- współpraca z ministrem właściwym do spraw środowiska przy prowadzeniu bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO);
- minimalizację ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych przy jednoczesnym zwiększaniu ilości tych odpadów poddawanych procesom odzysku;
- rozwój systemu zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych.

Analizowany projekt planu jest zgodny z założeniami Planu gospodarki odpadami województwa (...), ponieważ przewiduje, że w zakresie gospodarki odpadami obowiązują właściwe uchwały Rady Miasta Olsztyna w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn, będące aktem prawa miejscowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto w projekcie planu wprowadzono zapis, o zakazie prowadzenia działalności związanej z unieszkodliwianiem odpadów, w tym składowisk odpadów; a gospodarowanie, magazynowanie i odzysk odpadów innych niż komunalne może odbywać się jedynie na zasadach określonych w przepisach o odpadach.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2020.

Wizja rozwoju Olsztyna w 2020 r. to *Olsztyn – nowoczesna aglomeracja z dobrze rozwiniętymi funkcjami metropolitalnymi, tworzona przez unikatowe środowisko przyrodnicze, wyjątkową jakość życia i konkurencyjne warunki prowadzenia biznesu.*

Strategia rozwoju Olsztyna określa cztery cele strategiczne Miasta:

- A. Wzrost poziomu kapitału społecznego
- B. Wzrost napływu kapitału inwestycyjnego
- C. Wzrost innowacyjności
- D. Rozwój funkcji metropolitalnych.

Uchwalenie omawianego planu miejscowego wpisuje się w przytoczoną wizję, ponieważ pozwoli na realizację celów strategicznych i operacyjnych przyjętych w Strategii (...).

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, ochrony przyrody, planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony dóbr kultury, budownictwa itp. Wśród obowiązujących aktów prawnych, które mają szczególne znaczenie w prognozie i projekcie planu uwzględniono m.in.:

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.).
- 2) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2015 Nr 1651).
- 3) Ustawa z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U 2013 poz. 1235 z późn. zm.).
- 4) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2015 r. poz. 199 z późn. zm.).
- 5) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21 z późn. zm.).
- 6) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2012 poz. 145 z późn. zm.).
- 7) Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2010 Nr 243 poz. 1623 z późn. zm.).
- 8) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012 poz. 463).
- 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014 poz. 1348).
- 10) Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112).
- 11) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408).
- 13) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.).

Podsumowując powyższe analizy odniesienia projektu planu miejscowego do dokumentów opracowywanych na poziomie lokalnym należy podkreślić, że realizacja zamierzonych ustaleń określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu nad jeziorem Długim w Olsztynie jest działaniem akceptowalnym, z pozytywnym bilansem kosztów i korzyści skutków środowiskowych.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Określając wpływ oddziaływania projektu planu na środowisko wykorzystano następujące metody prognozowania:

- badania terenowe,
- analizy dostępnych materiałów kartograficznych,
- analizy literatury i dostępnych materiałów źródłowych,
- analizy dokumentacji fotograficznych.

Opis elementów środowiska występujących na obszarze objętym projektem planu oparto *Opracowaniu ekofizjograficznym do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie* sporządzonym przez Panią mgr Łucję Krupińska w czerwcu/lipcu 2015 r.

Określając wpływ ustaleń realizacji projektu planu na stan środowiska i zdrowie ludzi posłużono się metodą macierzy interakcji. Przyjęta macierz jest wykresem siatki, w

której dla poszczególnych terenów o różnej funkcji lub różnym sposobie zagospodarowania utworzono tabele, w których w wierszach wpisano wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko; w kolumnach zaś wpisano potencjalne skutki realizacji ustaleń projektu planu w podziale na:

- pozytywne – realizacja ustaleń planu ma pozytywny wpływ na analizowany element środowiska,
- obojętne – realizacja ustaleń planu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowany element środowiska,
- negatywne – realizacja ustaleń planu ma negatywny wpływ na analizowany element środowiska,
- trudne do określenia – realizacja ustaleń planu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania na analizowany element środowiska; brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania ustaleń projektu planu na analizowanym element środowiska (ocena uzależniona jest od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych na obecnym etapie prognozowania uwarunkowań).

Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolami w odpowiedniej komórce: (+) – wpływ występuje i (-) – brak wpływu. W wyniku przeprowadzonych analiz pod każdą tabelą umieszczono komentarz wyjaśniający przewidywane oddziaływania i skutki wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na poszczególne komponenty środowiska.

Niezależnie od ustalonych funkcji obszaru i projektowanej zabudowy, nie mogą one spowodować istotnego pogorszenia stanu środowiska (w stopniu naruszającym obowiązujące standardy).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U 2013 poz. 1235 z późn. zm.) oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływu ustaleń projektu tej zmiany planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian proponuje się prowadzić monitoring w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring stanu środowiska powinien być koordynowany przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, a sieć pomiarowa stanu środowiska powinna być prowadzona głównie przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Inspekcji Sanitarnej.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane powinny być w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, a źródłami danych w tym zakresie mogą być: Wojewódzka Baza Danych, źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Nie wydaje się konieczne tworzenie nowych, czy rozbudowywanie istniejących systemów informacji w tym zakresie. W przypadku zadań szczególnie znaczących dla środowiska wystarczające będzie nałożenie obowiązku przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na skalę opracowania oraz oddalenie od granic kraju w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie prognozuje się możliwości wystąpienia transgranicznych oddziaływań na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

(PUNKT OPRACOWANY NA PODSTAWIE OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO ORAZ BADAŃ WŁASNYCH)

Obszar objęty projektem planu obejmuje teren o powierzchni około 96,3 ha, położony w wschodniej części miasta Olsztyna. Obszar ograniczony jest od strony wschodniej brzegiem jeziora Długiego, od strony od zachodniej i południowej linią kolejową relacji Olsztyn-Elbląg, a od strony północnej Lasem Miejskim.

Obszar objęty projektem planu jest w znacznej mierze przekształcony antropogenicznie – głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, lokalnie wielorodzinna oraz towarzysząca jej zabudowa usługowa, w tym: usług oświaty, usług sakralnych, usług handlowych, stacja benzynowa, oraz ciągi komunikacyjne. Główny ciąg komunikacyjny stanowi ul. Bałtycka, do której podłączona jest sieć dróg dojazdowych.

W granicach przedmiotowego terenu znajduje się jezioro Długie (część wschodnia terenu) oraz jezioro Czarne wraz z otaczającymi je terenami zieleni urządzonej (skwer) – fragment środkowy w części zachodniej terenu.

Rzeźba terenu jest urozmaicona, falista i pagórkowata. Jest ona głównie wynikiem działalności lądolodu fazy pomorskiej ostatniego zlodowacenia oraz modyfikacji procesami zachodzącymi w holocenie. Najwyżej położone tereny leżą w rejonie linii kolejowej na południowym i zachodnim krańcu obszaru opracowania – na wysokościach około 115-118 m n.p.m. Najniższe tereny to powierzchnia lustra wody w jeziorach: Długie i Czarne – około 103,6 m n.p.m. Przy czym rzeźba terenu w znacznym stopniu zmieniona jest działalnością ludzką.

Geomorfologicznie teren w większości stanowi głównie sandr. Natomiast część wschodnia terenu to wysoczyzna polodowcowa i jej zbocze do rynny jeziora Długiego oraz rynna jeziora.

Według Mapy Geologicznej Polski 1:50000 arkusz Olsztyn na obszarze opracowania dominują przestrzennie polodowcowe osady zdeponowane w czasie zlodowacenia północnopolskiego w fazie pomorskiej. Są to głównie piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe), a także piaski, żwiry i głazy moren martwego lodu (głównie we wschodniej części terenu). Lokalnie – okolice ronda występują gliny, natomiast wokół jeziora Czarne – torfy.

Na podstawie Mapy Geologiczno-Inżynierskiej Olsztyna 1:25000 na większości obszaru znajdują się piaski i piaski ze żwirami, wodnolodowcowe. We wschodniej części obszaru opracowania występują gliny zwałowe. Teren wokół jeziora Czarne stanowią namuły torfiaste. Miejscami występują nasypy gliniaste, piaszczyste i ceglane.

Znaczną część gleb, położoną na terenach zabudowanych należy zaliczyć do gleb zdegradowanych. W zachodniej części obszaru – okolice jeziora Czarne występują gleby pochodzenia organicznego. Stanowią one użytki zielone [wg Mapy Geologiczno-Inżynierskiej Olsztyna].

Na przedmiotowym terenie wyróżnić można zieleń samodzielną taką jak: zagajniki leśne, las – fragment Lasu Miejskiego, jak również zieleń towarzyszącą zabudowie, w tym również skwer z zielenią urządzonej (przy jeziorze Czarnym) oraz szatę roślinną szlaków komunikacyjnych.

Skwer im. Wolnego Tybetu budują takie gatunki drzew jak topola osika, brzoza brodawkowata, klon zwyczajny, dąb, świerk, sosna zwyczajna, kasztanowiec.

Zagajniki leśne występują lokalnie, w tym zagajnik leśny znajdujący się za Zespołem Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika, który spełnia także funkcje izolacyjną. Drzewostan budują brzoza, topola osika, wierzba szara, lokalnie olcha czarna.

Terenom zabudowanym towarzyszy zieleń w ogrodach przydomowych, a także zieleń przy ciągach komunikacyjnych oraz parkingach. Stanowią ją pojedyncze drzewa bądź ich szpalery czy grupy (wśród gatunków dominuje klon zwyczajny, ponadto występują m.in. brzoza brodawkowata, lipa, świerk, dąb, jarzębina pospolita), krzewy (m.in. forsycja, róża pomarszczona, berberys), a także zieleń niska – trawniki.

Fragmenty strefy litoralnej jeziora Długiego oraz Czarne porasta roślinność szuwarowa, w tym głównie trzcina. Wśród roślin wodnych występują również m.in. rzęsa

wodna oraz grzybienie białe. Na terenach przybrzeżnych miejscami występuje zieleń wysoka, w tym głównie olsza czarna, wierzba oraz topole.

W związku z urbanizacją omawianego terenu najliczniej spośród fauny występuje awifauna, w tym gatunki synantropijne. Wśród gatunków występujących na omawianym terenie według autorów książki Ptaki Olsztyna [J. NOWAKOWSKI, B. DULISZ, K. LEWANDOWSKI 2006] można wymienić następujące gatunki: sierpówka, dymówka, jemiołuszka, rudzik, łożówka, bogatka, modraszka, sikora uboga, zięba, kowalik, sroka, kawka, wrona, szpak, wróbel, mazurek, jerzyk, dzięcioł duży, pliszka siwa, strzyżyk, pleszka, kos, kwiczoł, śpiewak, szczygieł, gil, piecuszek, pierwiosnek, cierniówka, zaganiacz, trzciniak, trzcinniczek, piegża, makolągwa, kapturka.

W granicach przedmiotowego terenu występują akweny wodne, stąd też występuje również awifauna siedlisk wodno-błotnych, w tym kaczki krzyżówki, łabędź niemy, perkoz, łyska.

Na terenie zieleni wysokiej w pobliżu Lasu Miejskiego prawdopodobne jest okresowe występowanie ssaków związanych z tym biotopem, jak sarny, zające, dziki.

W granicach terenu objętego projektem planu występują wody powierzchniowe tj.: jezioro Długie, jezioro Czarne oraz ciek doprowadzający wody z jeziora Ukiel w kierunku jeziora Czarnego, odwadniający również tereny podmokłe wokół jeziora Czarnego (część północno-zachodnia terenu wokół jeziora).

Przedmiotowy teren znajduje się w zlewni wymienionych wyżej jezior, w dorzeczu rzeki Łyny.

Jezioro Długie jest zbiornikiem śródmiejskim, hydrologicznie zamkniętym (bez dopływów i odpływów powierzchniowych naturalnych), o wyraźnie wydłużonym kształcie w kierunku N-S; powierzchnia wynosi około 26,8 ha, głębokość maksymalna 17,3 m, średnia głębokość 5,3 m.

Misa jeziora dzieli się na trzy części, różniące się nie tylko powierzchnią, ale i ukształtowaniem dna, głębokością maksymalną, rozwinięciem linii brzegowej, a także otoczeniem.

Płoso północne jest średniej wielkości (ok. 11 ha) i płytsze – głębokość jego nie przekracza 5,0-7,5 m. Otoczone jest lasem. W przewężeniu i wypłyeniu między płosiem północnym i środkowym znajduje się most, a wypłyenie koło niego wykorzystywane jest jako kąpielisko. Dno jest słabo urozmaicone, płaskie, w przeważającej części ograniczone izobatą 5 m.

Płoso środkowe jest największe (ok. 13,5 ha) i najgłębsze (do 17,3 m), a zbocza podwodne są strome. Jest to prawdopodobnie powodem, że pas przybrzeżnej roślinności wodnej jest wąski. Od zachodu w jego pobliżu znajduje się osiedle mieszkaniowe o zwartej zabudowie, a od wschodu w części północnej las, a w części południowej tereny rolne podlegające stopniowemu zainwestowaniu. Pomimo stromych brzegów na wschodnim brzegu tego płosa, na początku XX wieku funkcjonowało wojskowe kąpielisko. Dno płosa ma kształt stożkowaty i opada gwałtownie w kierunku jednego „głęбочka”.

Najmniejsze płoso południowe (ok. 2,5 ha) jest też najpłytsze – o głębokości do 2,5 -5,0 m. Otoczone jest w całości terenami zurbanizowanymi; znajduje się w rozwidleniu ulic Bałtyckiej i Leśnej.

W przybrzeżnej strefie litoralnej obok szuwarowej roślinności wynurzonej występuje też roślinność zanurzona (grązele od strony ul. Bałtyckiej). Na początku XX-go wieku od strony ul. Leśnej funkcjonowało kąpielisko oraz wypożyczalnia łódek i kajaków.

Zlewnia jeziora jest niewielka (niecałe 115 ha – K. LOSSOW I IN. 2005 R.). Zlewnia ta, niegdyś większa, uległa zmniejszeniu na skutek zabudowy i odprowadzenia ścieków opadowych kolektorem do Łyny. Na skutek zanieczyszczenia Jezioro Długie przeszło z sandaczowego typu zarybienia w karasiowy. W ciągu ostatnich lat stan jego wód poprawił się w wyniku rekultywacji polegającej głównie na napowietrzaniu warstw przydennych oraz inaktywacji fosforu.

Według Autorów książki „Jeziora Olsztyna. Stan troficzny, zagrożenia” (K. LOSSOW I INNI, OLSZTYN 2005), jest to akwen bradymiktyczny – o ograniczonej dynamice mas wodnych. Jest to jezioro o umiarkowanej trofi. Ocena czystości wód wskazuje na II klasę jakości wody w jeziorze. Jezioro zostało poddane udanemu procesowi rekultywacji, dzięki czemu jakość jego wód polepszyła się o dwie klasy od roku 1991 – kiedy były one pozaklasowe. Jezioro zaliczono do II kategorii podatności na degradację (przeciętna

podatność na degradację). Zagrożeniem dla jeziora są ścieki opadowe z terenów zabudowanych, które powinno się odprowadzać kolektorami, poza jego zlewnię. Niebezpieczeństwo dla jeziora stwarza także nielegalne odprowadzanie nadmiaru wód z jeziora Ukiel poprzez jezioro Czarne.

Jezioro Czarne położone jest w części zachodniej terenu objętego projektem planu, w środku kotliny wytworzonej od zachodu przez nasyp kolejowy relacji Olsztyn – Elbląg, od północy ograniczone wałem ziemnym. Powierzchnia jeziora Czarnego stale zmniejsza się, w 2005 r. wynosiła 1,43 ha. Głębokość maksymalna zbiornika osiąga 7,1 m. Kształt masy jeziornej zbliżony jest do stożka z jednym zagłębieniem znajdującym się w pobliżu jej centralnej części. Jezioro pierwotnie było zbiornikiem bezodpływowym. W latach 70-tych ubiegłego wieku połączono je rowem otwartym z jeziorem Ukiel i dalej kolektorem podziemnym z jeziorem Długim. Według K. Lossow i in. [2005] jest to jezioro o daleko zaawansowanej trofii, o eutroficznym charakterze. Ocena czystości wód wskazuje na stosunkowo niską – III klasę – jakości wody w jeziorze. Jezioro zaliczona do III kategorii podatności na degradację (duża podatność na degradację).

Na obszarze opracowania poziom wód gruntowych generalnie związany jest z poziomem wód w okolicznych jeziorach. Jest to poziom zasobny, który w pobliskiej dolinie Kortówki był wykorzystywany do zasilania miejskiego ujęcia wodnego „ZACHÓD”.

Lokalnie wody gruntowe o niewielkich zasobach i zmiennym położeniu lustra wody mogą powyżej tego poziomu w zagłębieniach stropu osadów spoistych i w przewarstwieniach piaszczystych w tych osadach.

Na obszarze opracowania wody gruntowe przeważnie zalegają głębiej niż 4 m poniżej powierzchni terenu. W sąsiedztwie jeziora Długiego oraz jeziora Czarnego wody gruntowe występują płytko pod powierzchnią, a ich poziom jest związany z lustrem wód powierzchniowych. Woda gruntowa w bezpośredniej okolicy jeziora Czarnego znajduje się na głębokości 1-2 m, miejscami na powierzchni. W miarę oddalania się od akwenu głębokość wody gruntowej wzrasta.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000 pierwszy użytkowy poziom wodonośny zalega na ogół na głębokościach od 30 do 70 m. Naturalna izolacja tego poziomu od powierzchni terenu określana jest jako pełna.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:50 000 wodonośność na badanym obszarze wynosi powyżej 120 m³/h. Stopień zagrożenia wód podziemnych określa się jako niski, definiowany jako obszar o średniej odporności poziomu głównego bez ognisk zanieczyszczeń.

Teren opracowania, jak i prawie cały teren miasta Olsztyna, znajduje się w obrębie *Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn*. Przyjęta przez Ministra Środowiska w 2008 roku „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Olsztyn (GZWP nr 213)” określiła przestrzennie obszary ochronne zbiornika, wydzielając wśród nich obszary ochronne o zastrzonych rygorach.

Przedmiotowy teren w części wschodniej (większość terenów na wschód od ul. Bałtyckiej) znajduje się w obszarze ochronnym o zastrzonych rygorach, czas dopływu zanieczyszczeń na tym terenie szacuje się na 5-25 lat, odporność na zanieczyszczenie wód podziemnych określa się jako niską, a stopień zagrożenia średni. Na pozostałej części terenu czas dopływu zanieczyszczeń szacuje się na powyżej 100 lat, odporność na zanieczyszczenie wód podziemnych określa się jako bardzo wysoką, a stopień zagrożenia opisuje teren jako praktycznie nie zagrożony.

Obszary ochronne *Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn* nie zostały ustanowione jako obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych w trybie art. 60 Prawa Wodnego.

W pobliżu obszaru opracowania, za torami znajduje się większość studni miejskiego ujęcia wody pitnej „Zachód” – jednego z podstawowych ujęć wody pitnej dla Olsztyna. Obecnie podstawowym poziomem wodonośnym ujęcia jest poziom czwartorzędowo – trzeciorzędowy zalegający na głębokości 110 – 180 m i głębiej, izolowany od powierzchni. Eksploatowany jest on poprzez 6-8 studni, dla których wymagana jest tylko strefa ochrony bezpośredniej.

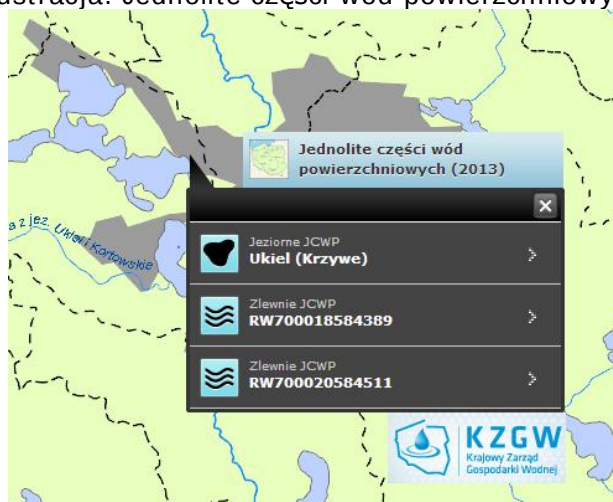
Cały obszar opracowania znajduje się w obrębie obszaru zasobowego ujęcia „Zachód”, co ogranicza możliwość budowy nowych ujęć wody, nie związanych z tym ujęciem.

Na obszarze opracowania nie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wód w trybie art. 58 Prawa Wodnego.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu Jednolitych części wód powierzchniowych Zlewnia JCWP RW 700018584389, RW700020584511 oraz Jeziorne JCWP Ukiel (Krzywe).

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu Jednolitych części wód podziemnych Podziemne JCW GW720020.

Ilustracja. Jednolite części wód powierzchniowych.

Źródło: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap>).

Ilustracja. Jednolite części wód podziemnych.

Źródło: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap>).

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują udokumentowane geologicznie złoża kopalin, ewidencjonowane w Bilansie Zasobów Kopalin i Wód Podziemnych w Polsce.

Zdjęcie Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i ulica Bałtycka zlokalizowane w części południowej obszaru objętego projektem planu.

Zdjęcie. Obiekty użyteczności publicznej związane z oświatą zlokalizowana w części wschodniej obszaru objętego projektem planu.

Zdjęcie. Ulica Bałtycka przebiegająca przez centralną część obszaru objętego opracowaniem.

Zdjęcie. Jezioro Czarne zlokalizowane w części zachodniej obszaru objętego opracowaniem.

Zdjęcie. Ujęcie wody „Zachód” w części zachodniej obszaru objętego projektem planu.

Zdjęcie. Tereny związane z koleją w części zachodniej obszaru objętego opracowaniem.

Zdjęcie. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
w części południowo-zachodniej obszaru.

Zdjęcie. Jezioro Długie położone w granicach obszaru objętego opracowaniem.

Zdjęcie. Miejsce byłego kąpieliska zlokalizowane przy wschodnim
brzegu jeziora Długiego.

Zdjęcie. Ciągi piesze i rowerowe zlokalizowane wzdłuż brzegów jeziora Długiego.

Zdjęcie. Obiekty użyteczności publicznej związane z oświatą zlokalizowana w części zachodniej obszaru objętego projektem planu.

Zdjęcie. Obiekty usługowe zlokalizowana w części północnej obszaru objętego projektem planu.

Z przeprowadzonej przez WIOŚ Olsztyn oceny stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w Olsztynie w roku 2010 wynika, że jakość powietrza pod względem niemal wszystkich zanieczyszczeń mieści się w klasie A, co oznacza, że poziom zanieczyszczeń nie przekracza dopuszczalnego. Przekroczenia nastąpiły w zanieczyszczeniu benzo(a)pirenem, którego głównym źródłem zanieczyszczenia jest spalanie paliw kopalnych, szczególnie w indywidualnych domostwach, a także obecny jest w spalinach samochodowych.

W roku 2013 została przeprowadzona przez WIOŚ ocena stanu zanieczyszczeń na terenie 7 miast w województwie warmińsko-mazurskim, w tym w Olsztynie. Jakość powietrza w województwie oceniono jako na ogół dobrą. W Olsztynie odnotowano przekroczenia w zanieczyszczeniu węglowodorami aromatycznymi (WWA), do których zalicza się benzo(a)piren.

W latach 2011 – 2013 jakość powietrza w Olsztynie ze względu na zawartość benzo(a)pirenu została oceniona w raporcie WIOŚ także w klasie C, tj. nie odpowiadająca normom. Przekroczenia dotyczą wyłącznie jakości powietrza ze względu na zdrowie ludzi. Nie zanotowano przekroczeń ze względu na ochronę roślin.

W roku 2009 sporządzona została dla Olsztyna mapa akustyczna [Miejski System Informacji Przestrzennej Miasta Olsztyn – <http://msipmo.olsztyn.eu/imap>], na której poziom wrażliwości na hałas określa się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej z przewagą zabudowy jednorodzinnej oraz jak dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, a także jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (tereny w okolicy jeziora Czarne). Nieduże fragmenty terenu (głównie skraj północny) nie są klasyfikowane na mapie wrażliwości na hałas. Największym poziomem hałasu odznacza się ul. Bałtycka, wynoszącym w pasie drogowym od 76 do 100 dB w porze dziennej oraz od 66 dB do 70 dB w porze nocnej. W miarę oddalania się od drogi natężenie hałasu maleje. Przy czym jego natężenie w linii zabudowy od strony wschodniej ulicy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna), jak również od strony zachodniej (zabudowa usług oświaty) kształtuje się na poziomie do 70 dB. Wartości niższe osiąga w dalszych odległościach od pasa drogowego. Hałas komunikacyjny z pozostałych ciągów drogowych, w tym takich jak ul. Morska, Aleja Przyjaciół, Rybaki, Aleja Róż, Bursztynowa, Jeziorna, Różowa, Zielona, Biała kształtował się w ich bezpośrednim sąsiedztwie na poziomie 56 - 60 dB bądź 61 - 65 dB.

Wzdłuż linii kolejowej poziom hałasu wynosi od 61 do 70 dB. W miarę oddalania się od trakcji kolejowej jego poziom maleje. Fragmenty linii kolejowej definiowane są jako tereny zagrożone hałasem kolejowym na poziomie 0-5 dB.

Hałas innego rodzaju hałasem, taki jak przemysłowy, czy lotniczy, nie występują.

Na mapie zagrożeń hałasem drogowym wyznaczone są tereny wzdłuż ul. Bałtyckiej, w bezpośrednim jej sąsiedztwie na poziomie na ogół 5 – 10dB, w nieznacznym oddaleniu 0-5 dB. Fragmenty linii kolejowej definiowane są jako tereny zagrożone hałasem kolejowym na poziomie 0-5 dB.

Obecnie obowiązujące prawo w tym względzie jest bardziej tolerancyjne. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dopuszczalny poziom hałasu komunikacyjnego w porze dziennej (LAeqD) wynosi 61 dB, a w porze nocnej (LAeqN) 56 dB. Natomiast do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem normy te są jeszcze wyższe i wynoszą: w porze dziennej (LDWN) – 64 dB, a w porze nocnej (LN) – 59 dB. Na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej, mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenach rekreacyjno-wypoczynkowych dopuszczalny poziom hałasu komunikacyjnego w porze dziennej (LAeqD) wynosi 65 dB, a w porze nocnej (LAeqN) 56 dB. Natomiast do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem normy te są jeszcze wyższe i wynoszą: w porze dziennej (LDWN) – 68 dB, a w porze nocnej (LN) – 59 dB. Dla terenów powyższych terenów dopuszczalny poziom hałasu od dróg i linii kolejowych został podniesiony o 5-6 dB. Analizując mapy akustyczne hałasu w serwisie internetowym mapy akustycznej miasta Olsztyn w aspekcie norm właściwych do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem tj. (LDWN) i (LN) można stwierdzić, że niewielkie przekroczenia hałasu drogowego (do 5 dB) występują w rejonie ul. Bałtyckiej, natomiast normy hałasu kolejowego nie są przekroczone.

W granicach omawianego terenu znajduje się teren częściowej ochrony konserwatorskiej – oznaczony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyn, jako obszar problemowy B23 – teren osiedla mieszkaniowego pomiędzy jeziorem Długim, a ulicą Bałtycką. Obszar stanowi układ urbanistyczny i zabudowę osiedla projektowanego w latach 30-tych XX wieku. Zabudowa jednorodzinna, dwu- i sporadycznie wielorodzinna. Jedno- i dwukondygnacyjna z użytkowym poddaszem, kryta dachem dwuspadowym, pokrytym dachówką ceramiczną esówką, elewacje tynkowane z zielenią przydomową. Zachowane częściowo nasadzenia przydrożne.

W strefie ochrony konserwatorskiej B, zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyn, obejmującej obszary przemieszanej zabudowy, z ubytkami struktury przestrzennej, podlegające rygorom konserwatorskim w zakresie utrzymania i zachowania zasadniczych elementów rozplanowania, skali i charakteru zabudowy, istniejącej substancji o wartościach kulturowych. Dopuszczenie zmian adaptacji oraz charakteru i skali zabudowy uzupełniającej wyłącznie na warunkach określonych w mpzp.

Ponadto teren znajduje się w graniach strefy ochrony konserwatorskiej E, definiowanej w Studium, jako ochrona ekspozycji, obejmującej obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych, głównie poprzez wyznaczenie terenów wyłączonych z zabudowy lub określenie jej nieprzekraczalnych gabarytów. Strefa ochrony widoku zespołów widokowych i ich dominant określana jest z wyznaczonych punktów widokowych lub ciągów widokowych z odcinków tras komunikacyjnych. Na omawianym terenie wyznaczona jest z punktu w okolicach ul. Artyleryjskiej przy rondzie, nieopodal południowego brzegu jeziora Długiego. Poza tym cały przedmiotowy teren położony jest w strefie obserwacji archeologicznej OW, określającej obszary potencjalnej eksploracji archeologicznej. Wszelkie inwestycje wymagają nadzoru archeologicznego ewentualnie wyprzedzająco przeprowadzenia badań archeologicznych oraz uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na obszarze objętym projektem planu znajdują się też zbudowania ujęte w gminnej ewidencji zabytków miasta Olsztyn.

W nawiązaniu do art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2013 poz. 627 ze zm.) obszar objętym projektem planu znajduje się poza zasięgiem prawnych form ochrony przyrody. Jest on w dużej części zabudowany, a jego rzeźba na dużych powierzchniach jest przekształcona antropogenicznie. Bioróżnorodność obszaru szczególnie wzmacniają tereny akwenów wodnych oraz zieleni wysokiej, szczególnie fragment Lasu Miejskiego oraz zagajnika leśnego, w pobliżu jeziora Czarne. Także cenne pod tym względem są tereny zieleni urządzonej, w tym kępy i szpalery drzew, również związanych z szlakami komunikacyjnymi.

Najbliżej położone obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody znajdują się w odległości:

- około 0,5 w kierunku wschodnim Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny,
- około 5,0 km w kierunku południowo - zachodnim Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki,
- około 20 m w kierunku wschodnim od północnego płoża jeziora Długiego rezerwat Mszar,
- około 2 km w kierunku północno-zachodnim rezerwat Redykajny,
- około 7,5 km na południe obszar specjalnej ochrony przyrody Puszcza Napiwodzko-Ramucka (PLB280007),
- około 7,5 kilometra na północny – zachód specjalnego obszaru o znaczeniu dla Wspólnoty Jonkowo - Warkały (PLH280039),
- około 9 km w kierunku południowym znajduje się specjalny obszar o znaczeniu dla Wspólnoty Ostoja Napiwodzko-Ramucka (PLH280052).

5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Analizując dokumenty opracowane na poziomie lokalnym zaobserwowano następujące problemy zarysowujące się na terenie miasta Olsztyna:

1. W zakresie zagospodarowania przestrzennego:

- Nieuporządkowana miejscami struktura przestrzenno – urbanistyczna, skutkująca dysharmonijną zabudową.
- Pogłębiająca się dekapitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego.
- Rosnące natężenie ruchu kołowego.
- Niewystarczająca infrastruktura dróg rowerowych.

2. W zakresie ochrony środowiska:

- Miejscami niska estetyka części terenów zielonych zlokalizowanych w granicach miasta.
- Rosnący poziom hałasu komunikacyjnego i zatłoczenie w mieście.

3. W zakresie infrastruktury technicznej:

- Występowanie kotłowni ciepłych wykorzystujących kotły na węgiel oraz indywidualnych źródeł ogrzewania.
- Zły stan techniczny kotłowni ciepłych należących do prywatnych przedsiębiorstw.
- Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych na terenie miasta.
- Niezadowalający stan infrastruktury drogowej.

Wszystkie w/w problemy wpływają na rozwój miasta, jego estetykę i ochronę cennych pod względem przyrodniczym obszarów. Dlatego też, bardzo ważne jest opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego w celu ustanowienia prawa lokalnego dającego podstawy do rozwoju i uporządkowania działalności inwestycyjnej na terenie miasta.

Teren objęty projektem planu stanowi ważny zasób w strukturze przestrzennej miasta Olsztyna wynikający z usytuowania w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie zabudowanych terenów miasta oraz jeziora Długiego.

Natężenie presji antropogenicznej wynikającej z nacisku inwestycyjnego, przy niedostatecznym wyposażeniu w infrastrukturę oraz braku regulacji przestrzennych, może spowodować uruchomienie procesów – w perspektywie mogących mieć degradujący wpływ na stan środowiska obszaru. Podjęcie prac nad projektem planu zagospodarowania przestrzennego, w kontekście nacisku inwestycyjnego oraz konieczności poprawy estetyki miasta ma na celu zabezpieczenie przestrzeni przed degradacją i dewastacją.

Intensyfikacja zabudowy, zagrażająca walorom krajobrazowym, bez zabezpieczenia odpowiednich proporcji oraz wskaźników określających powierzchnię biologicznie czynną działek, relacji widokowych, brak kompleksowych unormowań w zakresie gabarytów oraz kolorystyki nowo powstających budynków może powodować dysonanse krajobrazowe oraz zakłócać istniejące relacje przestrzenne (osie widokowe, dominanty).

Inną konsekwencją niekontrolowanego zagęszczenia zabudowy mogłoby być pogorszenie stanu powietrza. W tym wypadku istotne jest ograniczenie intensywności zabudowy, jej wysokość, sposobów usytuowania względem nachylenia terenu. W przypadku braku planu powstająca zabudowa może powodować, że spływające masy powietrza będą zatrzymane; nastąpi utrudnienie ich przemieszczenia się i wymiany powietrza.

Problematykę konsekwencji braku realizacji ustaleń projektu planu należy ująć również w szerszym zakresie, rozpatrując wpływ na przyszłe funkcjonowanie miasta. Przewidywane konsekwencje braku kompleksowych regulacji planistycznych to:

- zubożenie różnorodności biotycznej miasta poprzez stopniową degradację elementów struktury przyrodniczej,
- niezrealizowanie niezbędnej infrastruktury technicznej,

- złe rozwiązania systemów komunikacyjnych powodujące utrudnienia w ruchu drogowym,
- uszczuplenie ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej.

Wydzielenie terenów o różnym sposobie zagospodarowania ma na celu określenie przestrzennego zasięgu obszaru kształtowanego jako przestrzeń o typowo miejskim charakterze: zwartym, intensywnie zainwestowanym, charakteryzującym się wielofunkcyjnością struktury, wysoką atrakcyjnością urbanistyczną i jakością architektury, terenem o dobrej dostępności komunikacyjnej, wyposażonym w program usług właściwych randze miasta.

W wydzielonych strefach mają być lokalizowane obiekty i instytucje kształtujące „miejskość” i podkreślające regionalną rangę miasta. Główne kierunki zmian w zagospodarowaniu obszaru w strefie miejskiej to m.in.:

1. Intensyfikacja zainwestowania przy równoczesnym zachowaniu i ochronie istniejących zespołów zieleni publicznej, placów miejskich i ciągów zieleni,
2. Wykorzystanie zachowanych terenów otwartych dla kształtowania publicznie dostępnych terenów zieleni.

Ocena wariantów rozwoju środowiska wskutek oddziaływania potencjalnych przekształceń mogących wynikać z realizacji nowego zainwestowania przeprowadzona będzie w podziale na poszczególne elementy środowiska wraz z zasadami ich minimalizacji w dalszych punktach niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Obszar objęty projektem planu obejmuje teren o powierzchni około 96,3 ha, położony w wschodniej części miasta Olsztyna. Obszar ograniczony jest od strony wschodniej brzegiem jeziora Długiego, od strony od zachodniej i południowej linią kolejową relacji Olsztyn-Elbląg, a od strony północnej Lasem Miejskim.

Obszar objęty projektem planu jest w znacznej mierze przekształcony antropogenicznie – głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, lokalnie wielorodzinna oraz towarzysząca jej zabudowa usługowa, w tym: usług oświaty, usług sakralnych, usług handlowych, stacja benzynowa, oraz ciągi komunikacyjne. Główny ciąg komunikacyjny stanowi ul. Bałtycka, do której podłączona jest sieć dróg dojazdowych.

W granicach przedmiotowego terenu znajduje się jezioro Długie (część wschodnia terenu) oraz jezioro Czarne wraz z otaczającymi je terenami zieleni urządzonej (skwer) – fragment środkowy w części zachodniej terenu.

Na przedmiotowym terenie wyróżnić można zieleń samodzielną taką jak: zagajniki leśne, las – fragment Lasu Miejskiego, jak również zieleń towarzyszącą zabudowie, w tym również skwer z zielenią urządzoną (przy jeziorze Czarnym) oraz szatę roślinną szlaków komunikacyjnych.

Projekt planu przewiduje wprowadzenie funkcji, które stanowią kontynuację już istniejących funkcji w graniach przedmiotowego terenu oraz w bezpośrednim sąsiedztwie, dlatego też nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY

W nawiązaniu do art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2015 Nr 1651) na analizowanym terenie objętym projektem planu nie występują żadne z niżej wymienionych form ochrony przyrody takie jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, użytki ekologiczne czy pomniki przyrody.

Najistotniejszymi problemami ochrony środowiska z punktu realizacji projektu planu są:

- zagospodarowanie terenów wzdłuż brzegów jeziora Długiego,
- zagospodarowanie terenów wokół jeziora Czarnego,
- położenie przedmiotowego terenu w odległości około 20 m na zachód od rezerwatu Mszar.
- położenie obszaru objętego projektem planu w zasięgu występowania zasobów wód podziemnych podlegających ochronie.

W granicach obszaru objętego projektem planu zlokalizowane jest jezioro Długie, które w wyniku odprowadzania przez ponad 20 lat nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych i opadowych zostało niemal całkowicie zdegradowane. W zbiorniku notowano ekstremalnie wysokie koncentracje azotu ogólnego i amonowego (podobne do wartości stwierdzanych w rozcieńczonych ściekach), a także biogeny (azot i fosfor) oraz materię organiczną w osadach dennych jeziora. W wyniku odcięcia dopływu ścieków do jeziora oraz przeprowadzenia szeregu działań rekultywacyjnych (m.in. napowietrzania i wprowadzanie koagulantu), obecnie woda w zbiorniku jest kwalifikowana do II klasy czystości. Tym samym przywrócone zostały walory estetyczne i rekreacyjne jeziora Długiego, a północna część wykorzystywana jest nawet do kąpieli.

Zagrożeniem dla jeziora są ścieki opadowe z terenów zabudowanych, które powinno się odprowadzać kolektorami, poza jego zlewnię. Niebezpieczeństwo dla jeziora stwarza także nielegalne odprowadzanie nadmiaru wód z jeziora Ukiel poprzez jezioro Czarne.

W publikacji H.GAWROŃSKIEJ, K.LOSSOWA, J. GROCHOWSKIEJ [2005] wskazano, że biorąc pod uwagę trudności i nakłady jakie poniesiono, aby przywrócić jezioru jego naturalne funkcje, powinno być ono poddane szczególnej ochronie. *Niezbędne jest przede wszystkim całkowite odcięcie dopływu ścieków opadowych, zlikwidowanie możliwości doprowadzania wód z jeziora Czarnego oraz wyeliminowanie nęcenia ryb przez wędkarzy.*

Jezioro Czarne położone jest w części zachodniej terenu objętego projektem planu, w latach 70-tych ubiegłego wieku połączono rowem otwartym z jeziorem Ukiel i dalej kolektorem podziemnym z jeziorem Długim. Według K. Lossow i in. [2005] jest to jezioro o daleko zaawansowanej trofii, o eutroficznym charakterze. Ocena czystości wód wskazuje na stosunkowo niską – III klasę – jakości wody w jeziorze. Jezioro zaliczona do III kategorii podatności na degradację (duża podatność na degradację).

Ochrona jezior jest jednym z najistotniejszych zagadnień dotyczących ochrony środowiska na terenie miasta Olsztyna. Z uwagi, że w ramach działań rekultywacyjnych zostały przywrócone walory estetyczne i rekreacyjne jeziora Długiego, a północna część wykorzystywana jest nawet do kąpieli należy uwzględnić jego szczególną ochronę. W analizowanym projekcie planu wprowadzono ustalenia mające na celu przeciwdziałanie przedostawaniu się ścieków bytowych i nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód jeziora tj.:

- nakaz odprowadzenia ścieków bytowych z zabudowy przeznaczonej na stały lub czasowy pobyt ludzi do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej, z uwzględnieniem podczyszczania w separatorach ścieków z obiektów gastronomicznych i stacji paliw,
- nakaz odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z utwardzonych szczelnych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji (*zaleca się miejscowe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z pozostałych powierzchni, przy czym należy dążyć do ograniczenia powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni*),
- zachowanie w stanie naturalnym strefy litoralnych jezior porośniętych roślinnością szuwarową oraz skarp nadjeziornych wraz z zielenią (nie dotyczy to linii brzegowej przy obiektach turystycznych i rekreacyjnych),
- zakaz stosowania, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, innych rozwiązań, również czasowo, niż przewidziane niniejszym planem (wskazane powyżej).

Waloryzacja obszaru objętego projektem planu wykonana na potrzeby opracowania ekofizjograficznego wykazała, że teren nie należy do terenów cennych przyrodniczo, z wyłączeniem zbiorników wodnych, fragmentu Lasu Miejskiego oraz skweru w pobliżu jeziora Czarne. Bioróżnorodność obszaru objętego opracowaniem szczególnie wzmacniają tereny akwenów wodnych oraz zieleni wysokiej, szczególnie fragment Lasu Miejskiego oraz zagajnika leśnego, w pobliżu jeziora Czarne. Także cenne pod tym względem są tereny zieleni urządzonej, w tym kępy i szpalery drzew, również związanych z szlakami komunikacyjnymi. Skwer wokół jeziora Czarne porośnięty jest zielenią o charakterze parkowym. Jest to kilkumetrowej głębokości zamknięte obniżenie wśród terenów wysoczyznowych. Od strony zachodniej zamknięte jest nasypem kolejowym, który oddziela go od terenu o podobnym charakterze po jego stronie zachodniej. Brzegi jeziora Długiego porośnięte są miejscami roślinnością bagienno-szuwarową: szuwar trzcinowy, szuwar turzycy błotnej i rzadkie zarośla wierzbowe, wymagającą szczególnej ochrony. W projekcie planu lokalizacja pomostu została wyznaczona w miejscu gdzie roślinność wodna jest bardzo uboga (ograniczona do niewielkich kęp trzcinowych), a brzegi porośnięte poprzerywanymi zakrzewieniami wierzbowymi (w miejscu gdzie na początku XX-go wieku funkcjonowało kąpielisko oraz wypożyczalnia łódek i kajaków). Należy mieć również na uwadze fakt, że z uwagi na położenie oraz urządzenie ciągów komunikacji pieszej i rowerowej wokół jeziora Długiego stało się ono intensywnie użytkowanym miejscem.

W ustaleniach projektu planu wprowadzono zapisy o nakazie zachowania w maksymalnym stopniu wartościowej, istniejącej zieleni wysokiej, dopuszcza się przesadzanie lub wycinkę istniejącego drzewostanu wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, teren wokół drzew należy zagospodarować w sposób zapewniający naturalną vegetację; przy nowych nasadzeniach należy zachować gatunki charakterystyczne dla terenu, o nakazie ochrony zabytkowego drzewostanu rosnącego w sąsiedztwie jeziora Czarne, o nakazie ochrony w stanie naturalnym strefy litoralnej jezior porośniętych roślinnością szuwarową oraz skarp nadjeziornych wraz z zielenią, nie dotyczy to linii brzegowej przy obiektach turystycznych i rekreacyjnych.

Na etapie sporządzania opracowania ekofizjograficznego oraz niniejszej prognozy nie wykonano inwentaryzacji drzew i krzewów w granicach przedmiotowego terenu. Należy jednakże domniemywać, że ewentualne usuwanie drzew i krzewów będzie prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

W odległości około 20 m w kierunku wschodnim od północnego płosa jeziora Długiego zlokalizowany jest rezerwat Mszar. o powierzchni 4,45 ha, położony jest na terenie Lasu Miejskiego. Rezerwat uznano zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 8 grudnia 1953 r. (M.P. Nr A-116, poz. 1511). Głównym celem ochrony rezerwatowej jest zachowanie torfowiskowych zbiorowisk roślinnych – *Vaccinio uliginosi*- *Pinetum* i *Ledo-Sphagnetum magellanicum* ze stanowiskami licznych rzadkich i chronionych gatunków roślin. Kobierzec mszysty tworzą m.in. *Sphagnum warnstorfi*, *S. nemoreum*, *Bryum pseudotriquetrum*. Mchom towarzyszą: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, rosziczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia* i długolistna *D. anglica*, wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum* i paprotnik kolczysty *Polystichum aculeatum*. Rezerwat obejmuje zagłębienie bezodpływowe wypełnione pokładem torfu o średniej miąższości 13 m. Powierzchnia torfowiska (115 m n.p.m.) znajduje się kilkanaście metrów ponad poziomem lustra wody Jeziora Długiego. Ponad 10-metrowe wyniesienie terenu rezerwatu w stosunku do rzędnej jeziora stanowi naturalną barierę oddzielającą ekosystem Jeziora Długiego. Stanowi również barierę, która powoduje że oddziaływanie zmian w sąsiedztwie jeziora na ekosystem rezerwatu nie wystąpi i nie zagrazi jego walorom przyrodniczym.

Na obszarze objętym projektem planu poziom wód gruntowych generalnie związany jest z poziomem wód w okolicznych jeziorach. Wody gruntowe przeważnie zalegają głębiej niż 4 m poniżej powierzchni terenu. W sąsiedztwie jeziora Długiego oraz jeziora Czarne wody gruntowe występują płytko pod powierzchnią, a ich poziom jest związany z lustrem wód powierzchniowych. Lokalnie wody gruntowe o niewielkich zasobach i zmiennym położeniu lustra wody mogą powyżej tego poziomu w zagłębieniach stropu osadów spoistych i w przewarstwieniach piaszczystych w tych osadach. W

sąsiedztwie jeziora Długiego zgodnie z informacją zawartą w *Sprawozdaniu z badań ekologicznych środowiska w ramach wykonywanej inwestycji „Budowa ścieżki rowerowej wokół Jeziora Długiego w Olsztynie”* wskazano, że ze względu na niestabilny poziom wody jeziora (od 102,8 do 103,8 m n.p.m.) podjęto decyzję o przyjęciu jako wartości średniej poziomu jeziora 103,5 m n.p.m. i wykonaniu w linii brzegowej basenu południowego przelewu na rzędnej 103,8 m, aby odprowadzać nadmiar wód do sieci kanalizacyjnej i chronić ścieżkę rowerową, głównie w części środkowej brzegu jeziora, zalewanej w przeszłości przez wody roztopowe.

W granicach obszaru objętego opracowaniem zlokalizowane jest ujęcie wody „Zachód”. Studnie pobierają tu wodę z czterech poziomów wodonośnych, a jedna z utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. W tym rejonie połączone czwartorzędowo-trzeciorzędowe piętro wodonośne traktuje się jako Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, który jest wykorzystywany do zaopatrzenia w wodę Olsztyna. Charakteryzuje się bardzo dużą (130 m) miąższością utworów wodonośnych. Wody podziemne wymagają w większości prostego uzdatnienia, ze względu na podwyższoną zawartość żelaza. Pod względem bakteriologicznym woda ujmowana ze studni jest czysta i nie wymaga odkażania. Ochronie wód podziemnych sprzyja występowanie obszarów leśnych, natomiast największe zagrożenia należy wiązać z koncentracją działalności gospodarczej w aglomeracji Olsztyna.

Teren opracowania znajduje się ponadto w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 213 Olsztyn oraz na obszarze ochronnym o zaostrzonych rygorach; czas dopływu zanieczyszczeń szacuje się na 5-25 lat, odporność wód podziemnych na zanieczyszczenie określa się jako niską, a stopień zagrożenia jako średni.

W analizowanym projekcie planu wprowadzono ustalenia mające na celu przeciwdziałanie negatywnym oddziaływaniom na wody podziemne tj.:

- nakaz odprowadzenia ścieków bytowych z zabudowy przeznaczonej na stały lub czasowy pobyt ludzi do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej, z uwzględnieniem podczyszczania w separatorach ścieków z obiektów gastronomicznych i stacji paliw,
- nakaz odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z utwardzonych szczelnych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji (*zaleca się miejscowe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z pozostałych powierzchni, przy czym należy dążyć do ograniczenia powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni*),
- zachowanie w stanie naturalnym strefy litoralnych jezior porośniętych roślinnością szuwarową oraz skarp nadjeziornych wraz z zielenią (nie dotyczy to linii brzegowej przy obiektach turystycznych i rekreacyjnych),
- zakaz stosowania, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, innych rozwiązań, również czasowo, niż przewidziane niniejszym planem (wskazane powyżej),
- nakaz zaopatrzenia w wodę istniejącej i projektowanej zabudowy z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polska jest sygnatariuszem wielu konwencji, porozumień i umów międzynarodowych w dziedzinie ochrony środowiska.

Jedynym z przyjętych dokumentów jest *Konwencja o różnorodności biologicznej* przyjęta w 1992 r. w Rio de Janeiro. Ważne miejsce na liście porozumień międzynarodowych zajmują również *Protokół z Kioto*, *Protokół montrealski* i *Protokół Aarhus* dotyczące ograniczenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

Zobowiązania międzynarodowe wynikające z Ramowej Konwencji NZ w sprawie zmian klimatu oraz *Protokół z Kioto* dotyczące redukcji emisji dwutlenku węgla, stwarzają dużą szansę rozwoju źródeł energii odnawialnej.

Szereg wyartykułowanych ustaleń określonych w analizowanym projekcie planu wynika z dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Jedną z nich to Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wprowadzająca procedury sporządzania i uchwalania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gmin.

Główne cele polityki przestrzennej na obszarze Unii Europejskiej określa Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju obszaru Unii Europejskiej przyjęta w Poczdamie w roku 1999. Dla równoważenia rozwoju przestrzennego przyjęto główne cele rozwoju, którymi są: rozwój policentrycznego i zrównoważonego systemu urbanizacji i wzmocnienie związków zachodzących pomiędzy terenami miejskimi i wiejskimi; promocja zintegrowanych koncepcji transportu i łączności, które umożliwiają policentryczny rozwój w obszarze UE i są ważnymi uwarunkowaniami procesu integracji europejskiej miast i regionów; kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego poprzez właściwe zarządzanie – przyczynia się to zarówno do zachowania jak i wzmocnienia tożsamości regionów oraz utrzymania przyrodniczego i kulturowego zróżnicowania regionów i miast w obszarze UE w okresie globalizacji.

Należy pamiętać, iż wszystkie kraje Unii Europejskiej muszą wpisać własne priorytety rozwoju przestrzennego w kreowaniu wspólnej, europejskiej koncepcji zagospodarowania przestrzennego.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta w 1997 roku stwierdza, że Rzeczpospolita Polska – kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju – zapewnia ochronę środowiska naturalnego; nakłada także na władze publiczne obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Zapisy Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* uporządkowały istniejącą od 1990 roku praktykę okresowego sporządzania dokumentów programowych o nazwie „Polityka ekologiczna państwa” dla różnych horyzontów czasowych lub nawet bez jednoznacznego określania okresu ich obowiązywania. Artykuły 13-16 ustawy nałożyły obowiązek przygotowywania polityki ekologicznej państwa co 4 lata, z perspektywą 4-letnią.

Opracowane przez Ministerstwo Środowiska *Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym* obligują do przyjęcia struktury wojewódzkich programów ochrony środowiska uwzględniającej zakres tematyki zawartej w *Polityce Ekologicznej Państwa* i zalecają wykorzystanie celów i zadań ujętych w tym dokumencie jako podstawy wyjściowej do konkretyzacji oraz analogii i inspiracji do formułowania celów i zadań w programach wojewódzkich, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb regionu.

Obecnie podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest *Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*. Dokument akcentuje trzy zasadnicze grupy zadań – ustalenie kierunków działań systemowych, ochronę zasobów naturalnych oraz poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Działania systemowe ukierunkowane są na:

- uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych jak również w planowaniu przestrzennym,
- rozwój badań, postęp techniczny i aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska i odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Zadania w zakresie ochrony zasobów naturalnych usystematyzowano następująco:

- ochrona przyrody,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona powierzchni ziemi,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego ujęto w tematach:

- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju następować powinna przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia ładu przestrzennego rozumianego jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, przystosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności biologicznej.

Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jest ukierunkowany na przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

W *Polityce (...)* wskazano Kierunki działań systemowych z Uwzględnieniem zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych. Postawiono diagnozę, iż wszystkie działania człowieka są prowadzone w środowisku przyrodniczym, mają więc wpływ na jego stan obecny i przyszły. Stąd też w art. 5 Konstytucji RP zapisane zostało, że „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Oznacza to konieczność takiego gospodarowania, aby zachować środowisko w możliwie dobrym stanie dla przyszłych pokoleń.

Określono również Kierunek Zarządzanie środowiskowe, gdzie stwierdzono, iż systemy zarządzania środowiskowego (SZŚ) są dobrowolnym zobowiązaniem przyjmowanym przez przedsiębiorstwa i instytucje do podejmowania konkretnych działań technicznych i organizacyjnych w celu zmniejszenia ich oddziaływania na środowisko. Celem podstawowym działania jest jak najszerze przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie.

Uchwalenie projektu planu miejscowego wiąże się z realizacją Kierunku Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym. Miejscowy plan, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r., jest podstawowym instrumentem kształtowania ładu przestrzennego pozwalającym gminom na racjonalną gospodarkę terenami.

W analizowanym projekcie planu przyjmuje się zasadę zrównoważonego rozwoju jako cel polityki przestrzennej miasta Olsztyna, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych z równoczesnym zaspokojeniem podstawowych potrzeb społeczności lokalnej.

W zakresie gospodarki przestrzennej najważniejszym dokumentem na szczeblu krajowym jest *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)*, w której przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny.

W ramach KPZK 2030 zagospodarowanie przestrzenne kraju należy rozumieć jako sposób rozmieszczenia w przestrzeni Polski podstawowych elementów struktury przestrzennej oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje. Do podstawowych elementów struktury przestrzennej kraju, będących przedmiotem analiz i oddziaływania polityki publicznej,

zalicza się elementy systemu gospodarczego i społecznego, infrastrukturę techniczną, sieć osadniczą, krajobraz (przyrodniczy i kulturowy) oraz powiązania funkcjonalne. Polityka przestrzennego zagospodarowania, dążąc do umożliwienia rozwoju kraju w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, musi uwzględniać odporność przyrody związaną z różnymi funkcjami pełnionymi przez ekosystemy obszarów poddanych procesowi planowania. Uwzględnia zatem potrzeby ochrony, rozpoznania i rozwoju istniejących zasobów naturalnych, w tym przyrodniczych i krajobrazowych oraz złóż kopalin, restytucję zasobów utraconych i uwarunkowania związane z dziedzictwem kulturowym jako zespół cech wpływających na obecną i przyszłą konkurencyjność regionów, zdolność do długotrwałego generowania miejsc pracy związanych z wysoką jakością środowiska przyrodniczego i jakością życia w przestrzeni zurbanizowanej. Dla rozwoju przestrzennego kraju podstawowe znaczenie mają zasoby wodne, różnorodność biologiczna i krajobrazowa, zasoby gleb, lokalizacja złóż kopalin, gleb oraz odnawialnych źródeł energii.

Celem strategicznym KPZK 2030 jest *Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie*. Uchwalenie analizowanego projektu planu pozwala na osiągnięcie tego celu, ponieważ odbywa się z zachowaniem spójności przyrodniczo-kulturowej służącej realizacji konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Podstawowe kierunki i zasady działania umożliwiające realizację idei trwałego i zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w Polsce określa *Narodowa Strategia Gospodarki Wodnej*. Cel ten ma być osiągnięty przez zbudowanie sprawnie działającego systemu, który wykorzystując mechanizmy prawne oraz instrumenty ekonomiczne, będzie zapewniał utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych, pozwalał na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych, zwiększał bezpieczeństwo powodziowe kraju i chronił go przed skutkami suszy. Głównym celem aktualnie obowiązującej Strategii przyjętej przez Radę Ministrów jest określenie podstawowych kierunków rozwoju gospodarki wodnej do roku 2020 oraz sprecyzowanie działań umożliwiających realizację konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do celu głównego określono cele kierunkowe odnoszące się do obszarów działań zawartych w Strategii tj.: zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód; osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych; podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy. Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarce wodnej oznacza dążenie do takiego zaspokojenia potrzeb związanych z wykorzystywaniem zasobów wodnych, aby nie uszczuplać dostępu przyszłym pokoleniom do tych zasobów, a jednocześnie chronić ekosystemy wodne i od wody zależne w celu zachowania trwałości naturalnych procesów przyrodniczych.

Określone w analizowanym projekcie planu zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej wpisują się w założenia Strategii.

Program Wodno – Środowiskowy Kraju stanowi uporządkowany zbiór działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie przez wody celów środowiskowych. W myśl Ramowej Dyrektywy Wodnej sformułowano następujące cele:

- nie pogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych;
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Celem *Programu wodno – ściekowego kraju* jest przedstawienie zestawień działań dla realizacji założeń celów środowiskowych, których wypełnienie w określonym czasie pozwoli uzyskać efekty w postaci lepszego stanu wód. Określone w analizowanym projekcie planu zasady odprowadzania ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych wpisują się w założenia Programu Wodno – Środowiskowego Kraju.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 r. to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne - *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna*, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie jednak koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój. Celem głównym Strategii staje się więc *wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności*.

Podstawowym warunkiem realizacji celów rozwojowych kraju jest przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego uwzględniającego potrzeby społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Uporządkowana i zintegrowana przestrzeń ułatwia funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki przez tworzenie warunków dla sprawnego przebiegu procesów rozwojowych, a w efekcie – poprawy jakości życia. Brak uporządkowania kwestii terenów rozwojowych pociąga za sobą wzrost nakładów (prywatnych i publicznych) na ich utrzymanie oraz generuje wzrost kosztów inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej.

Ustalenia analizowanego projektu planu są zgodne z:

- Obszarem strategicznym I. Sprawne i efektywne państwo z Celem I, punktem 1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego, który mówi, iż w perspektywie średniookresowej wskazane jest zdecydowane zwiększenie stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni kraju, a obowiązkowo terenów rozwojowych.
- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka. Celem II punktem 6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami. Jednym z instrumentów właściwego gospodarowania zasobami jest uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju w procesach planowania przestrzennego.
- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka. Celem II punktem 6.2. Poprawa stanu środowiska. Czynniki decydującymi o jakości środowiska są przede wszystkim: czystość powietrza, wód, gleb oraz właściwa gospodarka odpadami.

Zgodnie z zapisami ustawy prawo wodne, *Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych* zawiera wykazy:

- aglomeracji, które powinny być wyposażone w określonych terminach w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia,
- przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

Głównym celem odprowadzenia i oczyszczenia ścieków w Polsce jest realizacja systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków na terenach o skoncentrowanej zabudowie lub realizacja systemów indywidualnych na terenach o zabudowie rozproszonej. Zgodnie z wymaganiami związanymi z realizacją w/w celów są zalecenia że:

- budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
- w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne,
- wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności poprzez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie.

Zapisy projektu planu są zgodne z założeniami *Krajowego programu (...)*, ponieważ przewidują odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych projektu planu przewiduje, że te pochodzące z powierzchni szczelnych ulic i parkingów będą odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji, natomiast te pochodzące z pozostałych powierzchni szczelnych i utwardzonych (dachy, tarasy, ciągi piesze, itp) będą odprowadzane w granicach nieruchomości. Jednocześnie wprowadzono zapis, że należy dążyć do ograniczenia powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni. W przypadku braku takiej możliwości wody opadowe należy odprowadzić do sieci kanalizacji deszczowej z uwzględnieniem miejscowej retencji.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy zastosowano metodę macierzy interakcji. Przyjęta macierz jest wykresem siatki, w której dla poszczególnych terenów o różnej funkcji lub różnym sposobie zagospodarowania utworzono tabele, w których w wierszach wpisano wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko; w kolumnach zaś wpisano potencjalne skutki realizacji ustaleń projektu planu w podziale na:

- pozytywne – realizacja ustaleń planu ma pozytywny wpływ na analizowany element środowiska,
- obojętne – realizacja ustaleń planu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowany element środowiska,
- negatywne – realizacja ustaleń planu ma negatywny wpływ na analizowany element środowiska,
- trudne do określenia – realizacja ustaleń planu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania na analizowany element środowiska; brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania ustaleń projektu planu na analizowanym element środowiska (ocena uzależniona jest od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych na obecnym etapie prognozowania uwarunkowań).

Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolami w odpowiedniej komórce: (+) – wpływ występuje i (-) – brak wpływu. W wyniku przeprowadzonych analiz pod każdą tabelą umieszczono komentarz wyjaśniający przewidywane oddziaływania i skutki wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na poszczególne komponenty środowiska.

Niezależnie od ustalonych funkcji obszaru i projektowanej zabudowy, nie mogą one spowodować istotnego pogorszenia stanu środowiska (w stopniu naruszającym obowiązujące standardy).

1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. 2. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. 3. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami. 4. Tereny zabudowy usługowej. 5. Tereny zabudowy usług kultu religijnego. 6. Tereny usług oświaty i wychowania. 7. Tereny usług zdrowia. 8. Tereny infrastruktury technicznej.				
Element Środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko			
	Pozytywne	Obojętne	Negatywne	Trudne do określenia

Różnorodność biologiczna	+	-	-	-
Ludzie	+	-	-	-
Fauna	+	-	-	-
Flora	+	-	-	-
Wody	-	+	-	-
Powietrze atmosferyczne	-	+	-	-
Powierzchnia ziemi	-	-	-	+
Krajobraz	+	-	-	-
Klimat	-	+	-	-
Zasoby naturalne	+	-	-	-
Zabytki	+	-	-	-
Dobra materialne	+	-	-	-
Obszary Natura 2000	-	+	-	-

Z uwagi, że obszar objęty projektem planu obejmuje w przewadze teren uciążliwy i zagospodarowany w mieście Olsztynie oraz w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się tereny uciążliwe i zabudowane wprowadzenie nowej zabudowy wpłynie pozytywnie na krajobraz, a tym samym na ludzi. Ustalenia projektu planu pozwalają na ukształtowanie krajobrazu o nowych walorach estetycznych, harmonijnie łączącego dziedzictwo naturalne z kulturowym. Nastąpi poprawa walorów krajobrazu zurbanizowanego poprzez wzrost rangi elementów architektonicznych i funkcjonalnych.

Ponieważ analizowany obszar jest w przewadze zabudowany i zagospodarowany, wprowadzenie projektowanego uporządkowanego zagospodarowania wpłynie pozytywnie na różnorodność biologiczną. Zabudowa przewidywana jest na terenach, nie przedstawiających wysokich walorów przyrodniczych, porośniętych w przewadze roślinnością synantropijną i ruderalną.

Projektowana zmiana aktualnego zagospodarowania terenu wiąże się miejscami z trwałym i nieodwracalnym zniszczeniem warstwy glebowej, jest to jednak nieuniknione z uwagi na położenie analizowanego obszaru w granicach miasta Olsztyna. Należy jednak podkreślić, że znaczna przeważająca część terenu jest już uciążliwa i zabudowana, a pozostające wolne przestrzenie zostaną umiejętnie zagospodarowane. Postępowanie z warstwą rodzajną gleb regulują przepisy szczegółowe (ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych) zobowiązujące inwestora do zachowania warstwy i użycia jej w rekultywacji terenu. Wykonanie zapisów obowiązującego prawa winno być w tym zakresie egzekwowane w postępowaniach administracyjnych prowadzonych na podstawie opisywanego projektu planu.

W trakcie prac budowlanych nastąpi prawdopodobnie okresowo i krótkotrwale zmiana odczynu środowiska glebowego spowodowana stosowaniem materiałów budowlanych. Żle składowane odpady mogą zagrażać wodom powierzchniowym, podziemnym i glebie poprzez powstające odcieki, a powietrzu w wyniku wydzielających się gazów oraz emitowanych do atmosfery frakcji pyłowych. Zapobieganiu zanieczyszczenia podłoża odpadami stałymi lub ciekłymi służą określone odrębnymi przepisami wymagania dotyczące postępowania z odpadami i ściekami oraz warunki techniczne realizacji obiektów.

Przewiduje się, że realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na wody powierzchniowe i podziemne. W projekcie planu przewiduje się zaopatrzenie w wodę istniejącej i projektowanej zabudowy z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych z sieci wodociągowej. Przyłączenie nowych obiektów do miejskiej sieci wodociągowej spowoduje odpowiedni wzrost zużycia wody w ujęciu zaopatrującym tę część miasta, ale zapotrzebowanie wody dla potrzeb nowych odbiorców będzie zaspokajane w ramach

dostępnych rezerw. Wykorzystanie wody wodociągowej z zasobów miejskich sprzyja racjonalizacji jej zużycia.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych przewiduje się ich odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej z terenów przeznaczonych do zainwestowania zabudową przeznaczoną na pobyt ludzi; ścieki z usług gastronomicznych, stacji paliw przed odprowadzeniem do miejskiej kanalizacji sanitarnej, będą poddawane podczyszczeniu w separatorze tłuszczu. Przyrost ilości wytwarzanych ścieków będzie skorelowany z przyrostem powierzchni użytkowych zabudowy oraz liczbą mieszkańców i osób korzystających z obiektów. Zważywszy na zawarte w projekcie planu ustalenia dotyczące lokalizowanych usług i ich rodzaju, można wnioskować, że ścieki odprowadzane z tych obiektów nie będą w zasadzie odbiegały składem od ścieków komunalnych. W przypadku powstawania ścieków niespełniających wymaganych warunków, postępowanie z nimi powinno odpowiadać szczegółowym zasadom usuwania, wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

W projekcie planu wprowadzono również odpowiednie ustalenia regulujące odprowadzanie wód opadowych i roztopowych tj.: *wody opadowe i roztopowe z istniejących i projektowanych powierzchni szczelnych ulic i parkingów będą odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji; zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z pozostałych powierzchni szczelnych i utwardzonych (dachy, tarasy, ciągi piesze, itp.) w granicach nieruchomości. Należy pamiętać, że brak lub nieodpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych może wywoływać straty w środowisku polegające m.in. na niszczeniu budynków i infrastruktury, zagrożeniu dla zdrowia i życia mieszkańców, zniszczeniu środowiska naturalnego oraz – w okresie późniejszym – obniżeniu poziomu wód gruntowych. Postępowanie z wodami opadowymi powinno być traktowane jako element zrównoważonego rozwoju każdego miasta. Zagospodarowując wody w sposób zgodny z naturą oczywistym jest, że oczyszczanie, zatrzymanie, wsiąkanie oraz gromadzenie wód opadowych i roztopowych wskazane jest najbardziej w obrębie działki, na która pada deszcz. Zatrzymanie wód deszczowych u źródła – ich filtracja do gruntu traktowana jest jako proces proekologiczny, który korzystnie wpływa na gospodarkę wodną w zlewni. Jednocześnie należy pamiętać, że wprowadzanie wody do gruntu lub wód nie może zagrażać sąsiedniej zabudowie oraz wymaga zastosowania właściwych urządzeń, zapewniających odpowiednią pojemność, a w przypadku gruntu odpowiednią powierzchnię kontaktu. Wody opadowe możemy infiltrować poprzez: studnie chłonne, drenaże rurowe, komory drenażowe, skrzynki rozsączające, zbiorniki retencyjno – infiltrujące itp. Wodę opadową możemy również powierzchniowo retencjonować i odparowywać, a także wykorzystywać retencjonowane wody deszczowe do podlewania zieleni, spłukiwania ulic, itp. Jest to schemat zbliżony do schematu funkcjonującego w środowisku naturalnym, w którym istnieje równowaga pomiędzy ilością opadu z jednej strony, a wsiąkaniem, spływem i parowaniem wody z drugiej.*

Na stan czystości powietrza atmosferycznego na terenie objętym projektem planu wpływ ma i będzie mieć tzw. tło ogólnomiejskie oraz ruch samochodowy w otoczeniu i wewnątrz. Projekt planu przewiduje zaopatrzenie w ciepło *w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego; dopuszczeniu rozwiązań indywidualnych pod warunkiem stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji szkodliwych do powietrza oraz stosowania do ich spalania urządzeń charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności, a także rozwiązania wykorzystujące energię elektryczną lub odnawialne źródła energii.* Wielkość emisji z systemów grzewczych będzie uzależniona od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych nośników energii. Tym samym nie przewiduje się zagrożeń mogących wpłynąć negatywnie na jakość powietrza ze strony emitorów stacjonarnych, a faktyczny wpływ analizowanego sposobu zagospodarowania na powietrze będzie obojętny. Korzystnym rozwiązaniem byłoby zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej, co wpłynęłoby na poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego poprzez eliminację indywidualnych źródeł ciepła funkcjonujących z systemami wysokoemisyjnymi (z zastosowaniem koksu, węgla). Obecnie negatywny wpływ na środowisko naturalne powodowany przez zanieczyszczenia emitowane przez pojedyncze

gospodarstwa domowe są porównywalne do zanieczyszczeń produkowanych przez przemysł. Dzieje się tak, ponieważ na terenie dużych skupisk ludzkich jednym z najpowszechniejszych sposobów domowego ogrzewania są paleniska węglowe, przy czym do palenia często wykorzystuje się węgiel o niskiej jakości czy odpady komunalne (opakowania z tworzyw sztucznych, produkty gumowe itd.). Biorąc pod uwagę skalę zjawiska (setki tysięcy pojedynczych gospodarstw domowych) do atmosfery wydzielane są ogromne ilości tlenu węgla, siarki, azotu, związków chloru, fluoru, metali ciężkich czy aerozoli smołowych. Zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej pozwala zatem na eliminację wielu pojedynczych niskich źródeł emisji, a w efekcie ogranicza produkowane na danym obszarze ilości substancji szkodliwych dla środowiska naturalnego i życia człowieka.

Bardzo dobrym rozwiązaniem przy ograniczaniu ilości zanieczyszczeń jest wprowadzenie ogrzewania na paliwa gazowe. Gazociągi stanowią układy hermetycznie zamknięte i wyłączając stany awaryjne nie zagrażają środowisku naturalnemu. Wprowadzenie gazyfikacji sprzyja ochronie środowiska przez eliminację lokalnej emisji pyłów i toksycznych składników spalin. Sieci gazowe nie mają wpływu na skażenie wód podziemnych i nie powodują zakłóceń w istniejących warunkach środowiska gruntowo – wodnego. Oddziaływanie istnieje wyłącznie w fazie realizacji.

W fazie budowy projektowane inwestycje będą oddziaływać na środowisko stosunkowo krótko (w granicach kilku miesięcy, przy właściwej organizacji pracy i bez nieprzewidzianych utrudnień spowodowanych różnymi znaleziskami w gruncie). Uciążliwości będą występowały przy wykonywaniu robót ziemnych, takich jak: zbieranie humusu, wykopy pod fundamenty, wykopy pod sieci. Roboty te są wykonywane z reguły przy użyciu ciężkiego sprzętu takiego jak spychacz, koparka, ciężkie wywrotki, a więc maszyny o dużej mocy i dużym zużyciu paliwa, emitujące do otoczenia znaczne ilości spalin. Natężenia emisji spalin nie ma charakteru ciągłego. W czasie prac budowlanych może dojść do pylenia w związku z używaniem pylistych materiałów budowlanych. Stosunkowo krótki okres budowy i okresowość występowania emisji nie powinny spowodować długotrwałych oddziaływań na otaczające środowisko.

Na terenie objętym projektem planu nie przewiduje się zmian klimatu, z uwagi że tereny są już w przewadze zabudowane i zainwestowane.

Do czynników, które w sposób bezpośredni oddziałują na ludzi należy zaliczyć poziom hałasu, a także jakość środowiska w aspekcie estetycznym. Należy pamiętać, że hałas i wibracje są zanieczyszczeniami środowiska przyrodniczego charakteryzującymi się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Odbieranie dźwięku jako uciążliwości i nazywanie go hałasem zależy od osobniczych właściwości i stanu psychicznego osoby, która jest na niego narażona. Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa. Główne czynniki mające wpływ na poziom emisji hałasu komunikacyjnego to:

- natężenie ruchu i udział pojazdów transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów;
- stan techniczny pojazdów;
- rodzaj nawierzchni dróg, których zły stan powoduje dodatkowe wstrząsy oraz zmniejsza płynność poruszających się pojazdów;
- organizacja ruchu drogowego.

Projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę nie powinny być źródłem znaczącego hałasu, jednak będzie to uzależnione również od rodzaju prowadzonych usług. Największą uciążliwością obiektów usługowych jest emisja hałasu komunikacyjnego wytwarzanego przez osoby korzystające z usług lub przez transport. Pomimo, iż obiekty te muszą spełnić normy emisji hałasu, mogą one być uciążliwe dla osób, które są wrażliwe na tego typu oddziaływanie.

W fazie budowy projektowanych obiektów mogą wystąpić nieznaczne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Jednak uciążliwości te powinny mieć charakter krótkotrwały i powinny zostać ograniczane przez sprawną organizację prac budowlanych.

Wibracje mogą wystąpić w fazie prac budowlanych, jednak prowadzenie ich zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, przepisami BHP i ochrony środowiska pozwoli zminimalizować to zjawisko. Na etapie projektu planu jest zbyt mało danych do prognozy

oddziaływania na środowisko w tym zakresie. Nie przypuszcza się jednak, aby w fazie eksploatacji obiektów istniały miejsca pracy, z którymi związane jest wytwarzanie wibracji.

Przewiduje się, iż proponowane w projekcie planu zagospodarowanie wpłynie pozytywnie na zabytki i dobra materialne. Z uwagi, iż w granicach objętych opracowaniem znajdują się obiekty objęte ochroną konserwatorską, w projekcie planu zostały określone szczegółowe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego wpływu na tereny objęte siecią Natura 2000.

1. Tereny wód powierzchniowych śródlądowych .				
Element Środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko			
	Pozytywne	Obojętne	Negatywne	Trudne do określenia
Różnorodność biologiczna	+	-	-	-
Ludzie	+	-	-	-
Fauna	+	-	-	-
Flora	+	-	-	-
Wody	+	-	-	-
Powietrze atmosferyczne	+	-	-	-
Powierzchnia ziemi	+	-	-	-
Krajobraz	+	-	-	-
Klimat	+	-	-	-
Zasoby naturalne	+	-	-	-
Zabytki	+	-	-	-
Dobra materialne	+	-	-	-
Obszary Natura 2000	-	+	-	-

Wydzielenie w projekcie planu terenów wód powierzchniowych wpłynie pozytywnie na wszystkie komponenty środowiska. Jak zauważono w poprzednich punktach niniejszej prognozy najwrażliwszym elementem środowiska w lokalnym układzie jest jezioro Długie. Ochrona jakości wód jeziora będzie realizowana w sposób prawidłowy poprzez nakaz odprowadzania ścieków (sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych) do sieci kanalizacyjnych.

Brzegi jeziora Długiego porośnięte są miejscami roślinnością bagienno-szuwarową: szuwar trzcinowy, szuwar turzycy błotnej i rzadkie zarośla wierzbowe, wymagającą szczególnej ochrony. W projekcie planu lokalizacja pomostu została wyznaczona w miejscu pozbawionym roślinności nadwodnej, w miejscu gdzie przed laty znajdowało się kąpielisko. Należy mieć również na uwadze fakt, że z uwagi na położenie oraz urządzenie ciągów komunikacji pieszej i rowerowej wokół jeziora Długiego stało się ono intensywnie użytkowanym miejscem.

W ustaleniach projektu planu wprowadzono zapisy o nakazie zachowania w maksymalnym stopniu wartościowej, istniejącej zieleni wysokiej, dopuszcza się przesadzanie lub wycinkę istniejącego drzewostanu wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, teren wokół drzew należy zagospodarować w sposób zapewniający naturalną vegetację; przy nowych nasadzeniach należy zachować gatunki charakterystyczne dla terenu, o nakazie ochrony zabytkowego drzewostanu rosnącego w sąsiedztwie jeziora Czarnego, o nakazie ochrony w stanie naturalnym strefy litoralnej

jezior porośniętych roślinnością szuwarową oraz skarp nadjeziornych wraz z zielenią, nie dotyczy to linii brzegowej przy obiektach turystycznych i rekreacyjnych.

1. Tereny zieleni izolacyjnej. 2. Tereny zieleni nieurządzonej. 3. Tereny zieleni urządzonej.				
Element Środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko			
	Pozytywne	Obojętne	Negatywne	Trudne do określenia
Różnorodność biologiczna	+	-	-	-
Ludzie	+	-	-	-
Fauna	+	-	-	-
Flora	+	-	-	-
Wody	+	-	-	-
Powietrze atmosferyczne	+	-	-	-
Powierzchnia ziemi	+	-	-	-
Krajobraz	+	-	-	-
Klimat	+	-	-	-
Zasoby naturalne	+	-	-	-
Zabytki	+	-	-	-
Dobra materialne	+	-	-	-
Obszary Natura 2000	-	+	-	-

Realizacja analizowanych sposobów zagospodarowania przyczyni się do poprawy wszystkich elementów środowiska. Roślinność pełni funkcję filtra pochłaniającego zanieczyszczenia atmosferyczne, bariery tłumiącej hałas, wzbogaca powietrze w tlen i biologicznie aktywne fitoncydy, osłania przed uciążliwymi wiatrami, ożywia pionową i poziomą wymianę powietrza, a także wpływa pozytywnie na estetykę i krajobraz.

Roślinność wpłynie pozytywnie na stan jakości powietrza atmosferycznego głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz przez wydzielanie fitoncydów. Usuwanie zanieczyszczeń gazowych z atmosfery odbywa się w procesach osadzania substancji toksycznych na powierzchni roślin oraz absorbowaniu zanieczyszczeń pochodzących z silników spalinowych. Absorbowanie zanieczyszczeń tego rodzaju zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej izolacyjnego pasa zieleni, warunków klimatycznych itp. Oczyszczanie powietrza z pyłów przez roślinność polega na osadzaniu i przyczepianiu się zanieczyszczeń na powierzchni igieł lub liści, skąd są one usuwane do podłoża przez opady atmosferyczne.

W procesie filtrowania znaczenie ma także szerokość powierzchni zajętej przez zieleni wysoką oraz stopień jej zwarcia. Zwarte zadrzewienia stanowią barierę dla mas powietrza i są przez nie omijane górną. Powoduje to kumulowanie się zanieczyszczeń pyłowych przed ścianą terenu zalesionego. W związku z tym optymalne są zadrzewienia o zwarcu luźnym, umożliwiającym przepływ powietrza zarówno nad drzewostanem, jak i przenikanie przez jego wnętrze. Również niska zieleni miejska, często rozwinięta na większych powierzchniach jako trawnik, pełni funkcję filtra zanieczyszczeń powietrza. Na trawnikach osadza się dość znaczna ilość pyłu z warstw przyziemnych powietrza. Trawniki zapobiegają także wtórnemu pyleniu z podłoża, które w warunkach miejskich jest bardzo uciążliwe.

Projektowane tereny zieleni wpłyną na stłumienia hałasu w mieście. Tłumienie fal akustycznych odbywa się na zasadzie ucięcia fal pod wpływem pni drzew i absorpcję przez gałęzie i liście działające jak rezonatory. Wytlumienie hałasu zwiększa się wraz z powierzchnią liści, gęstością zieleni i jej piętrowością, częstotliwością dźwięku oraz całą wielkością drzewostanu.

Tereny zieleni w mieście spowodują zatrzymanie części wód opadowych, które bez obecności roślinności byłyby odprowadzone do kanałów kanalizacji deszczowej. Wpłyną również pozytywnie na jakość odprowadzanych wód. Drzewa powodują zatrzymanie wody w strefie korzeniowej oraz pod koroną (w resztkach organicznych) i magazynują wodę w swoich tkankach. Drzewa, zwłaszcza szybko rosnące i głęboko ukorzenione, wpływają na polepszenie jakości wód podziemnych dzięki procesom detoksyfikacyjnym, m.in. przez oczyszczanie wody z metali ciężkich.

Obszary zieleni będą środowiskiem życia dla wielu zwierząt wzbogacających bioróżnorodność biologiczną i będących wskaźnikiem stanu środowiska siedlisk, w których mieszkamy. Staną się cennymi siedliskami dla różnych gatunków ptaków oraz innych gatunków zwierząt (płazów, gadów i ssaków). Bardzo często na terenach zainwestowanych pozbawionych okrywy roślinnej i drzew dominują synantropijne gatunki zwierząt jak szczury i myszy.

Należy również pamiętać, iż drzewa przy parkingach miejskich przez zacienianie koronami samochodów wpływają na obniżanie temperatury parkingów i częściowo redukują emisję węglowodorów, ulatniających się ze zbiorników paliwa i przewodów.

Tereny zieleni poprawą estetykę analizowanego obszaru oraz terenów sąsiednich. Wpłyną również pozytywnie na zabytki oraz dobra kultury.

Wprowadzone tereny zieleni w mieście wpłyną pozytywnie na ludzi, poprzez podniesienie jakości walorów rekreacyjnych. Urządzone tereny zieleni przyczyniają się do obniżenia poziomu stresu, napięcia przemocy i agresji oraz pomagają zacieśniać więzi społeczne.

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego wpływu na tereny objęte siecią Natura 2000.

1. Tereny dróg publicznych. 2. Tereny dróg wewnętrznych. 3. Tereny ciągów pieszych. 4. Tereny obsługi komunikacji samochodowej. 5. Teren kolejowy zamknięty.				
Element Środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko			
	Pozytywne	Obojętne	Negatywne	Trudne do określenia
Różnorodność biologiczna	-	+	-	-
Ludzie	+	-	-	-
Fauna	-	+	-	-
Flora	-	+	-	-
Wody	-	+	-	-
Powietrze atmosferyczne	-	+	-	-
Powierzchnia ziemi	-	+	-	-
Krajobraz	+	-	-	-
Klimat	-	+	-	-
Zasoby naturalne	-	+	-	-
Zabytki	-	+	-	-
Dobra materialne	+	-	-	-
Obszary Natura 2000	-	+	-	-

Wydzielenie ciągów komunikacyjnych i parkingów jest nieodzownym elementem każdego zainwestowania i zagospodarowania terenu. Głównym uzasadnieniem dla budowy, przebudowy lub rozbudowy drogi, skrzyżowania, węzła lub innych obiektów drogowych są zazwyczaj korzyści ekonomiczne i społeczne odnoszone przez mieszkańców i użytkowników.

Projektowane ciągi komunikacyjne zostały wydzielone w miejscach istniejących, co pozwoli na zachowanie obecnych walorów środowiska bez możliwości ich pogorszenia.

Proponowane w projekcie planu przebiegi dróg, a następnie ich właściwa eksploatacja będą wywierać pozytywny wpływ na środowisko przez poprawę jakości krajobrazu w tej części miasta, poprawę warunków funkcjonowania analizowanego obszaru wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu, stworzenie sieci połączeń sprzyjających rozwojowi i przestrzennemu rozmieszczeniu różnych funkcji w obszarze projektu planu (mieszkalnictwo, usługi), oraz stwarza szansę dobrego eksponowania walorów zabytkowych obszaru, do czego przyczyni się odpowiednie prowadzenie dróg.

Oprócz aspektów pozytywnych inwestycje drogowe mogą powodować wiele negatywnych oddziaływań na bezpośrednie otoczenie dróg, tj. na środowisko przyrodnicze, kulturowe, warunki życia ludzi. Analizując jednak ustalenia projektu planu nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na środowisko, ponieważ wprowadzono odpowiednie zapisy chroniące środowisko.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych projekt planu przewiduje ich odprowadzanie z utwardzonych szczelnych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji. Wody opadowe i roztopowe spływające z powierzchni nieprzepuszczalnych np.: dróg znajdujących się na terenach o małej emisji zanieczyszczeń są najczęściej przechwytywane przez muldy lub rowy przydrożne, których powierzchnia jest porośnięta trawą pełniącą funkcje filtra umożliwiającego separację zawieszin z opadów. Oczyszczanie wód opadowych w odpowiednio dobranych osadnikach i separatorach ropopochodnych powinno być ograniczone jedynie do terenów narażonych na dużą emisję zanieczyszczeń (ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu). Na pozostałych obszarach wody opadowe i roztopowe należy w maksymalnym stopniu zatrzymać w miejscu powstawania opadów poprzez systemy infiltracyjne do gruntu.

Inwestycje drogowe nie generują zapotrzebowania na wodę i nie generują innych ścieków, niż wody opadowe i roztopowe. Droga pokryta nawierzchnią szczelną (np.: asfalt) powoduje, iż odpływ powierzchniowy wód jest bardzo duży, natomiast utrudnione jest wsiąkanie wody do gruntu.

W sezonie zimowym ścieki mogą być zanieczyszczone środkami stosowanymi do utrzymania właściwego stanu dróg tj.: piasek, sól kamienna, itp. Użytkowanie dróg stwarza również potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych poprzez możliwość zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, jednak realne zagrożenie należy ocenić jako niewielkie. Przy budowie i remoncie dróg ważne jest wykonanie właściwego odwodnienia i budowa kanalizacji deszczowej, które spowodują wzrost ilości ścieków deszczowych, jak i odprowadzanych z nimi ładunków zanieczyszczeń. Zanieczyszczenia te nie będą stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla środowiska, ponieważ będą transportowane w szczelnych przewodach kanalizacyjnych, a następnie zostaną poddane procesowi oczyszczania. Oczyszczone już ścieki nie będą stanowiły zagrożenia dla stanu czystości odbiornika.

Ponieważ projekt planu przewiduje lokalizację ciągów komunikacyjnych zgodnie z aktualnym sposobem zagospodarowania wpływ inwestycji drogowych na rośliny będzie obojętny.

Właściwe zagospodarowanie ciągów komunikacyjnych wpłynie pozytywnie na krajobraz, ponieważ urządzone drogi poprawią ogólną estetykę i atrakcyjność analizowanych terenów i terenów sąsiednich.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w zakresie rozwiązań komunikacyjnych na powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne i klimat.

Realizacji ciągów komunikacyjnych wpłynie pozytywnie na dobra materialne i zabytki poprawiając estetykę, funkcjonalność i użyteczność terenów dla mieszkańców i użytkowników. Jednocześnie będzie to miało pozytywny wpływ na ludzi, ponieważ będą mogli szybko i bezpiecznie przemieszczać się po drogach o dobrych przepustowościach i nawierzchniach.

Działania z zakresu analizowanych sposobów zagospodarowania nie będą miały wpływu na tereny objęte siecią Natura 2000.

Uwzględniając lokalizację nowych obiektów oraz projektowane rozwiązania, oddziaływania na środowisko występujące na etapie budowy i eksploatacji przedsięwzięć będą miały charakter określony w poniższej tabeli.

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
Bezpośrednie	– Wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi. – „Wytwarzanie” odpadów, w tym możliwość wystąpienia odpadów niebezpiecznych. – Pylenie powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów w budowie. – Zanieczyszczenie powietrza spalinami. – Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.	– Rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu związanego z wprowadzonymi usługami i codziennym pobytem ludzi. – Wzrost ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych. – Wzrost ilości poboru wody. – Wzrost ilości poboru energii elektrycznej. – Wzrost ilości wytwarzanych odpadów. – Uszczelnienie powierzchni ziemi. – Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.
Pośrednie	– Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.	– Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania. – Generowanie zwiększonej ilości odpadów. – Generowanie zwiększonej ilości wód opadowych.
Wtórne	– Nie występują lub brak znaczących oddziaływań.	– Nie występują lub brak znaczących oddziaływań.
Skumulowane	– Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.	– Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.
Krótkoterminowe	– Hałas „budowlany”. – Zanieczyszczenie powietrza spalinami i pyłami. – Odpady budowlane.	– Rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu związanego z wprowadzonymi usługami i codziennym pobytem ludzi.
Długoterminowe	– Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.	– Lokalne zmiany jakości krajobrazu. – Zmiany fizykochemiczne gleb. – Rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu związanego z wprowadzonymi usługami i codziennym pobytem ludzi. – Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.
Stałe	– Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. – Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.	– Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. – Uszczelnienie powierzchni ziemi. – Generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania.

Chwilowe	– Powstanie odpadów „budowlanych”. – Zwiększony ruch pojazdów. – Wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi i ruchem pojazdów.	– Zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego. – Hałas związany z pobytem ludzi.
----------	--	---

W odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska oddziaływania ustaleń projektu planu będą następujące:

Element środowiska	Etap budowy	Etap eksploatacji
Ludzie	– Oddziaływania będą bezpośrednie, krótkotrwałe, odwracalne.	– Oddziaływania będą zarówno czasowe jak i stałe, bezpośrednie.
Fauna	– Oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, stosunkowo mało znaczące.	– Oddziaływania będą stałe, o małym stopniu oddziaływania.
Flora	– Oddziaływania będą bezpośrednie, nieodwracalne, stosunkowo mało znaczące.	– Oddziaływania będą stałe, nieodwracalne, znaczące.
Powierzchnia ziemi i warunki gruntowo – wodne	– Oddziaływania będą bezpośrednie, krótkotrwałe i nieodwracalne w obszarze zainwestowania.	– Oddziaływania będą stałe, bezpośrednie, nieodwracalne w obszarze zainwestowania.
Wody	– Oddziaływania będą bezpośrednie.	– Oddziaływania będą bezpośrednie.
Powietrze	– Oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne.	– Oddziaływania będą krótkookresowe, bezpośrednie.
Hałas i wibracje	– Oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne.	– Oddziaływania będą pośrednie.
Zabytki i dobra kultury	– Oddziaływania będą okresowe, bezpośrednie.	– Oddziaływania będą bezpośrednie, znaczące, długookresowe.
Krajobraz	– Oddziaływania będą bezpośrednie, nieodwracalne, krótkookresowe.	– Oddziaływania będą bezpośrednie, nieodwracalne, długookresowe.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Jednym z fundamentalnych założeń ochrony środowiska jest przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska oraz racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 3 ust. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.). W przypadku, gdy nie jest możliwe zapobieżenie zanieczyszczeniu, należy ograniczyć negatywne oddziaływania na środowisko, a w szczególnych przypadkach obowiązkiem danego podmiotu jest kompensacja przyrodnicza.

Zgodnie z art. 3 ust. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.) pod pojęciem kompensacji przyrodniczej rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym

teren, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Podkreślić należy, że jak wynika z art. 75 ust. 3 tej ustawy, naprawienie wyrządzonych szkód, a w szczególności kompensację przyrodniczą należy dokonywać wówczas, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. Natomiast w świetle ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) przesłanką kompensacji przyrodniczej jest realizacja planu lub działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, a jej wykonywanie ma na celu zapewnienie spójności i właściwego funkcjonowania obszarów Natura 2000 (art. 34).

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż realizacja zapisów projektu planu może jedynie wpłynąć na zasoby przyrodnicze (elementy środowiska przyrodniczego), a nie wpłynie znacząco negatywnie na obszar Natura 2000.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 3 b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1235 z późn. zm.), rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie przedstawia się wówczas, gdy wynika to z potrzeby ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralności. Z analizy dostępnych dokumentów i materiałów planistycznych wynika, że kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w projekcie planu miejscowego, nie będą oddziaływały znacząco negatywnie na obszar Natura 2000, dlatego też nie przedstawia się w tym zakresie rozwiązań alternatywnych.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Prace nad projektem planu oraz niniejszą prognozą prowadzone były równolegle, czego wynikiem jest przyjęcie następujących rozwiązań w projekcie planu tj.:

- W czasie wizji terenowych zinventaryzowano wzdłuż jeziora Długiego pod kątem występowania zwartych trzcinowisk, czego wynikiem jest wyznaczenie strefy lokalizacji pomostu w części wschodniej zbiornika.
- W ustaleniach szczegółowych wprowadzono zapis o nakazie usuwania zieleni porastającej skarpy pełniące ważne funkcje glebochronne i stabilizacyjne.
- Wzdłuż brzegów jeziora Długiego i w sąsiedztwie jeziora Czarnego wydzielono *Tereny zieleni urządzonej* pełniące ogólnomiejskie funkcje rekreacyjne. Dla terenów tych w ustaleniach szczegółowych wprowadzono zapisy o zakazie grodzenia, nakazie ochrony w maksymalnym stopniu starego drzewostanu oraz skupisk zieleni wysokiej i niskiej, nakazie zachowania w maksymalnym stopniu roślinności wodnej i przywodnej.
- W ustaleniach szczegółowych dla wydzielonych *Terenów wód powierzchniowych śródlądowych* wprowadzono zapis, o nakazie utrzymania naturalnego charakteru obrzeża jezior i ochrony stref litoralnych (za wyjątkiem terenu lokalizacji pomostu nad jeziorem Długim). Ponadto w celu ochrony roślinności występującej w strefie nadbrzeżnej jeziora Długiego wprowadzono zapis o zakazie lokalizacji nowych pomostów w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej.
- W celu umożliwienia ludziom swobodnego dostępu do terenów rekreacyjnych nad jeziorem Długim w projekcie planu wydzielono *Tereny ciągów pieszych* pomiędzy istniejącą zabudową mieszkaniową.

W trakcie realizacji przyszłych założeń inwestycyjnych na terenie objętym projektem zmiany planu należy pamiętać, aby:

- Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów powinny być wykonywane w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 627 z późn. zm.).
- W przypadku odkrycia przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem należy wstrzymać wszelkie prace i powiadomić odpowiednie służby, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Ochrona wód gruntowych i gleby powinna być realizowana poprzez zastosowanie właściwych zabezpieczeń technicznych.
- Miejsce lokalizacji zaplecza budowy powinno być wyznaczone przez wcześniejsze rozpoznanie stanu środowiska w przedmiotowym miejscu.

W wyniku właściwej realizacji ustaleń projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie nie przewiduje się jego negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy zaznaczyć, że realizacja analizowanego projektu planu wprowadza szereg uregulowań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Ponadto należy pamiętać, że omawiany teren obejmujący w przewadze tereny zainwestowane i zabudowane położone w granicach miasta Olsztyna, w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych i zabudowanych.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Rada Miasta Olsztyna na podstawie art. 14 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2015 poz.199 ze zm.), na wniosek Prezydenta Olsztyna, Uchwałą Nr VIII/83/15 z dnia 29 kwietnia 2015r. przystąpiła do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie.

Zgodnie z art. 17 pkt 4 przytoczonej ustawy prezydent miasta po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, sporządza projekt planu (...) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w ustawie o z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2013 poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z art. 46 pkt 1 w/w ustawy projekt planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W myśl art. 51 ust. 1 cytowanej ustawy organ opracowujący projekt planu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – znak WOŚ.411.60.205.MT z dnia 01 czerwca 2015 r. oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie – znak ZNS.4082.31.2015.EW z dnia 15 czerwca 2015 r.

Niniejsza prognoza wpływu ustaleń projektu planu na środowisko składa się z następujących części:

- opisowej zawierającej oceny hipotetyczne, oparte na zasadach logicznego wnioskowania, w tym opis poszczególnych elementów środowiska, ocenę ich stanu i wrażliwości, informacje o aktualnym zagospodarowaniu terenu i ustaleniach projektu zmiany planu, pełniącą funkcję informacyjną w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane.
- kartograficznej stanowiącej integralną część niniejszego opracowania, na którą składa się rysunek w skali 1:1000 stanowiący załącznik graficzny.

Ustalenia projektu planu zostały sformułowane w czterech rozdziałach, z czego w niniejszym opracowaniu omówiono trzy pierwsze; ostatni, czwarty zawiera przepisy końcowe, które nie odnoszą się do możliwych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko.

W granicach obszaru objętego niniejszą prognozą wyznaczono następujące jednostki funkcjonalno – przestrzenne przeznaczone pod:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej:
 - d) MN – jednorodzinnej,
 - e) MW – wielorodzinnej,
 - f) MWU – wielorodzinnej z usługami,
- 2) tereny zabudowy usługowej:
 - e) U – teren usług
 - f) UO – usługi oświaty i wychowania,
 - g) UZ – usługi zdrowia,
 - h) Ukr – teren kultu religijnego,
- 3) tereny zieleni:
 - e) ZU – tereny zieleni urządzonej,
 - f) ZI – tereny zieleni izolacyjnej,
 - g) ZNN – teren zieleni nieurządzonej,
 - h) WS – tereny wód powierzchniowych,
- 4) tereny infrastruktury technicznej:
 - f) IT – teren zabudowy i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej,
 - g) E – tereny elektroenergetyki,
 - h) G – tereny gazownictwa,
 - i) W – teren wodociągów,
 - j) K – teren kanalizacji,
- 5) tereny komunikacji:
 - g) KDG – tereny dróg publicznych klasy głównej,
 - h) KDZ – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej,
 - i) KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,
 - j) KDPP – tereny ciągów pieszych,
 - k) KDW – tereny dróg wewnętrznych,
 - l) KS – teren obsługi komunikacji samochodowej,
- 6) TZk – tereny zamknięte – kolejowe.

W granicach wydzielonych terenów elementarnych wyznacza się określa się przeznaczenie podstawowe i/lub dopuszczalne terenu, które zdefiniowane następująco:

- przeznaczenie podstawowe – oznacza takie przeznaczenie funkcjonalne, które jest przeważające na danym terenie, zarówno w zakresie wykorzystania powierzchni jak i kubatury,
- przeznaczenie dopuszczalne - oznacza przeznaczenie różne niż podstawowe, które może współistnieć z funkcją podstawową w sposób nie powodujący konfliktów lub występuje zamiennie.

W ustaleniach dotyczących zasad obsługi w zakresie komunikacji określono, że powiązanie terenu objętego opracowaniem z zewnętrznym układem komunikacyjnym odbywa się ulicą Bałtycką poprzez istniejący układ dróg. W planie ustala się realizację ścieżek rowerowych na terenach wyznaczonych ulic, placów oraz ciągów pieszych skoordynowanych z systemem dróg rowerowych, określonym w Programie budowy dróg rowerowych w Olsztynie lub jego aktualizacji.

W granicach terenu objętego projektem planu wyznaczono tereny przestrzeni publicznych tj.: pasy drogowe dróg publicznych KDG, KDZ, KDD, dróg wewnętrznych KDW i przejść pieszych KDPP; tereny zieleni ZP, ZI, ZNN oraz tereny wód WS.

Na obszarze objętym projektem planu do zadań dla realizacji celów publicznych zaliczono:

- 6) Budowę i utrzymanie pomieszczeń szkół publicznych, przedszkola, domu opieki społecznej,
- 7) Opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

- 8) Budowę i utrzymanie dróg publicznych na terenach KDG, KDZ, KDD, dróg rowerowych,
- 9) Utrzymanie linii kolejowej,
- 10) Budowę zewnętrznych sieci i urządzeń technicznego uzbrojenia terenu w zakresie zaopatrzenia w wodę i energię oraz odprowadzania ścieków i wód opadowych, o których mowa w §13 projektu planu.

Określając wpływ oddziaływania projektu planu na środowisko wykorzystano następujące metody prognozowania:

- badania terenowe,
- analizy dostępnych materiałów kartograficznych,
- analizy literatury i dostępnych materiałów źródłowych,
- analizy dokumentacji fotograficznych.

Opis elementów środowiska występujących na obszarze objętym projektem planu oparto *Opracowaniu ekofizjograficznym do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie* sporządzonym przez Panią mgr Łucję Krupińska w czerwcu/lipcu 2015 r.

Określając wpływ ustaleń realizacji projektu planu na stan środowiska i zdrowie ludzi posłużono się metodą macierzy interakcji. Przyjęta macierz jest wykresem siatki, w której dla poszczególnych terenów o różnej funkcji lub różnym sposobie zagospodarowania utworzono tabele, w których w wierszach wpisano wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko; w kolumnach zaś wpisano potencjalne skutki realizacji ustaleń projektu planu w podziale na:

- pozytywne – realizacja ustaleń planu ma pozytywny wpływ na analizowany element środowiska,
- obojętne – realizacja ustaleń planu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowany element środowiska,
- negatywne – realizacja ustaleń planu ma negatywny wpływ na analizowany element środowiska,
- trudne do określenia – realizacja ustaleń planu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania na analizowany element środowiska; brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania ustaleń projektu planu na analizowanym element środowiska (ocena uzależniona jest od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych na obecnym etapie prognozowania uwarunkowań).

Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolami w odpowiedniej komórce: (+) – wpływ występuje i (-) – brak wpływu. W wyniku przeprowadzonych analiz pod każdą tabelą umieszczono komentarz wyjaśniający przewidywane oddziaływania i skutki wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na poszczególne komponenty środowiska.

Niezależnie od ustalonych funkcji obszaru i projektowanej zabudowy, nie mogą one spowodować istotnego pogorszenia stanu środowiska (w stopniu naruszającym obowiązujące standardy).

W punkcie 1.4 prognozy przedstawiono powiązanie ustaleń zawartych w projekcie planu z dokumentami opracowywanymi na poziomie lokalnym, natomiast w punkcie 1.8 z dokumentami opracowywanymi na poziomie krajowym.

W punkcie 1.5 dokumentu przedstawiono istniejący stan środowiska w granicach obszaru objętego projektem planu. Obszar obejmuje teren o powierzchni około 96,3 ha, położony w wschodniej części miasta Olsztyna. Obszar ograniczony jest od strony wschodniej brzegiem jeziora Długiego, od strony od zachodniej i południowej linią kolejową relacji Olsztyn-Elbląg, a od strony północnej Lasem Miejskim. Obszar objęty projektem planu jest w znacznej mierze przekształcony antropogenicznie – głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, lokalnie wielorodzinna oraz towarzysząca jej zabudowa usługowa, w tym: usług oświaty, usług sakralnych, usług handlowych, stacja benzynowa, oraz ciągi komunikacyjne. Główny ciąg komunikacyjny stanowi ul. Bałtycka, do której podłączona jest sieć dróg dojazdowych. W granicach przedmiotowego terenu znajduje się jezioro Długie (część wschodnia terenu) oraz jezioro Czarne wraz z otaczającymi je terenami zieleni urządzonej (skwer) – fragment środkowy w części zachodniej terenu. Na przedmiotowym terenie wyróżnić można zielenią samodzielną taką

jak: zagajniki leśne, las – fragment Lasu Miejskiego, jak również zieleń towarzyszącą zabudowie, w tym również skwer z zielenią urządzonej (przy jeziorze Czarnym) oraz szatę roślinną szlaków komunikacyjnych. Projekt planu przewiduje wprowadzenie funkcji, które stanowią kontynuację już istniejących funkcji w graniach przedmiotowego terenu oraz w bezpośrednim sąsiedztwie, dlatego też nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

W wyniku właściwej realizacji ustaleń projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nad jeziorem Długim w Olsztynie nie przewiduje się jego negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy zaznaczyć, że realizacja analizowanego projektu planu wprowadza szereg uregulowań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Ponadto należy pamiętać, że omawiany teren obejmujący w przewadze tereny zainwestowane i zabudowane położone w granicach miasta Olsztyna, w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych i zabudowanych.